

II

(Niet-wetgevingshandelingen)

VERORDENINGEN

GEDELEGEERDE VERORDENING (EU) 2021/2268 VAN DE COMMISSIE

van 6 september 2021

tot wijziging van de in Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/653 van de Commissie vastgestelde technische reguleringsnormen wat betreft de onderliggende methodologie voor en de presentatie van prestatiescenario's, de presentatie van kosten en de methodologie voor de berekening van samenvattende kostenindicatoren, de presentatie en inhoud van informatie over prestaties in het verleden en de presentatie van kosten door verpakte retailbeleggingsproducten en verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten (priip's) die een scala van beleggingsopties bieden, en de afstemming van de overgangsregeling van artikel 32 van Verordening (EU) nr. 1286/2014 van het Europees Parlement en de Raad voor priip-ontwikkelaars die rechten van deelneming in fondsen als onderliggende beleggingsopties aanbieden, op de in dat artikel vastgestelde verlengde overgangsregeling

(Voor de EER relevante tekst)

DE EUROPESE COMMISSIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) nr. 1286/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 26 november 2014 over essentiële-informatiedocumenten voor verpakte retailbeleggingsproducten en verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten (PRIIP's) ⁽¹⁾, en met name artikel 8, lid 5, en artikel 10, lid 2,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Uit de ervaring die in de eerste jaren van toepassing van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/653 van de Commissie ⁽²⁾ is opgedaan, is gebleken dat bepaalde elementen van de presentatie en inhoud van essentiële-informatiedocumenten moeten worden herzien. Een dergelijke herziening is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat retailbeleggers passende informatie blijven ontvangen over de verschillende soorten verpakte retailbeleggingsproducten en verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten ("priip's"), ongeacht de specifieke marktomstandigheden, met name wanneer er sprake is van een langere periode van positieve marktprestaties.
- (2) Om retailbeleggers te voorzien van informatie die begrijpelijk en niet-misleitend is en voor verschillende soorten priip's relevant is, mogen prestatiescenario's in de essentiële-informatiedocumenten geen overdreven positieve vooruitzichten voor potentiële toekomstige rendementen bieden. De prestaties van onderliggende beleggingen en de prestaties van niet-gestructureerde beleggingsfondsen en andere soortgelijke priip's houden rechtstreeks verband met elkaar. De onderliggende methodologie voor de presentatie van prestatiescenario's moet daarom worden aangepast

⁽¹⁾ PB L 352 van 9.12.2014, blz. 1.

⁽²⁾ Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/653 van de Commissie van 8 maart 2017 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 1286/2014 van het Europees Parlement en de Raad over essentiële-informatiedocumenten voor verpakte retailbeleggingsproducten en verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten (priip's) door de vaststelling van technische reguleringsnormen voor de presentatie, de inhoud, de evaluatie en de herziening van essentiële-informatiedocumenten en de voorwaarden voor het voldoen aan het vereiste om dergelijke documenten te verstrekken (PB L 100 van 12.4.2017, blz. 1).

om te vermijden dat gebruik wordt gemaakt van een statistische methode die prestatiescenario's oplevert die de waargenomen rendementen kunnen versterken. De onderliggende methodologie voor de presentatie van prestatiescenario's moet ook worden aangepast om ervoor te zorgen dat die scenario's gebaseerd zijn op een langere periode van waargenomen rendementen, waarbij zowel perioden van positieve als negatieve groei in aanmerking worden genomen, zodat na verloop van tijd stabielere prestatiescenario's worden geboden en procyclische resultaten tot een minimum worden beperkt. Het vermogen van de methodologie voor de presentatie van prestatiescenario's om passende toekomstgerichte ramingen te verschaffen, is aangetoond door middel van back-testing waarbij de resultaten van die methodologie werden vergeleken met de werkelijke waargenomen prestaties van priip's.

- (3) Om te vermijden dat prestatiescenario's worden beschouwd als prognoses met de beste raming, is het noodzakelijk meer prominente waarschuwingen over die scenario's op te leggen. De openbaarmaking, in eenvoudige bewoordingen, van aanvullende details over de aannamen waarop die scenario's zijn gebaseerd, moet ook het risico van ongepaste verwachtingen over mogelijke toekomstige rendementen verminderen.
- (4) Informatie over de kosten is voor retailbeleggers belangrijk bij het vergelijken van verschillende priip's. Opdat retailbeleggers een beter inzicht kunnen krijgen in de verschillende soorten kostenstructuren van de verschillende priip's en de relevantie van die structuren voor hun individuele omstandigheden, moet de informatie over de kosten in de essentiële-informatiedocumenten een beschrijving van de belangrijkste kostenelementen omvatten. Om het adviseren over en het verkopen van priip's te vergemakkelijken, moeten de indicatoren voor individuele kostenelementen worden afgestemd op de informatie die openbaar wordt gemaakt in het kader van sectorale wetgeving van de Unie, met name Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad ⁽³⁾ en Richtlijn (EU) 2016/97 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁴⁾. Tegelijkertijd moet de vergelijkbaarheid van alle soorten priip's qua totale kosten worden gewaarborgd. De betekenis van samenvattende kostenindicatoren in essentiële-informatiedocumenten moet worden verduidelijkt, zodat retailbeleggers dergelijke samenvattende kostenindicatoren beter kunnen begrijpen.
- (5) Om beter rekening te houden met de economische kenmerken van bepaalde activaklassen en priip's die niet voldoende transacties genereren om marktbewegingen met voldoende statistische zekerheid te elimineren, moet in de herziene methode voor de berekening van transactiekosten een meer gedifferentieerde en evenredige benadering worden gehanteerd. Die methode moet ook het ontstaan van eventuele negatieve transactiekosten wegwerken om het risico te vermijden dat deze de retailbelegger in verwarring brengen.
- (6) Voor priip's die een scala van beleggingsopties bieden, moet een aangepaste presentatie van informatie over de kosten worden vastgesteld om retailbeleggers een beter inzicht te geven in de kostenimplicaties van die verschillende beleggingsopties.
- (7) Om retailbeleggers in staat te stellen het optreden van volatiliteit in het rendement van lineaire priip's en lineaire onderliggende beleggingsopties alsook eerdere prestaties in bepaalde marktomstandigheden te observeren, te begrijpen en te vergelijken, moeten in Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/653 bepaalde vereisten inzake de gestandaardiseerde inhoud en presentatie van prestaties in het verleden worden vastgesteld door bepaalde regels van Verordening (EU) nr. 583/2010 van de Commissie ⁽⁵⁾ op te nemen en aan te passen. De gestandaardiseerde inhoud en presentatie van prestaties in het verleden moeten een aanvulling vormen op de informatie in de prestatiescenario's. De essentiële-informatiedocumenten voor die lineaire priip's en lineaire onderliggende beleggingsopties moeten in het deel "Andere nuttige informatie" verwijzingen bevatten naar afzonderlijke documenten of websites met informatie over prestaties in het verleden.

⁽³⁾ Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad van 15 mei 2014 betreffende markten voor financiële instrumenten en tot wijziging van Richtlijn 2002/92/EG en Richtlijn 2011/61/EU (PB L 173 van 12.6.2014, blz. 349).

⁽⁴⁾ Richtlijn (EU) 2016/97 van het Europees Parlement en de Raad van 20 januari 2016 betreffende verzekeringsdistributie (PB L 26 van 2.2.2016, blz. 19).

⁽⁵⁾ Verordening (EU) nr. 583/2010 van de Commissie van 1 juli 2010 tot uitvoering van Richtlijn 2009/65/EG van het Europees Parlement en de Raad wat betreft essentiële beleggersinformatie en de voorwaarden waaraan moet worden voldaan als de essentiële beleggersinformatie of het prospectus op een andere duurzame drager dan papier of via een website wordt verstrekt (PB L 176 van 10.7.2010, blz. 1).

- (8) Overeenkomstig artikel 32, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1286/2014 zijn beheermaatschappijen, beleggingsmaatschappijen en personen die advies geven over rechten van deelneming in icbe's, of rechten van deelneming in icbe's verkopen, tot en met 31 december 2021 van de verplichtingen uit hoofde van die verordening vrijgesteld. Wanneer een lidstaat voorschriften betreffende het format en de inhoud van het essentiële-informatiedocument, als vastgelegd in de artikelen 78 tot en met 81 van Richtlijn 2009/65/EG van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁶⁾, toepast op niet-icbe-fondsen die aan retailbeleggers worden aangeboden, geldt de vrijstelling van artikel 32, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1286/2014 voor beheermaatschappijen, beleggingsmaatschappijen en personen die advies geven over rechten van deelneming in dergelijke fondsen aan retailbeleggers of dergelijke rechten van deelneming verkopen. Met het oog op een consistente wettelijke overgangsregeling voor deze fondsen mogen ontwikkelaars van verpakte retailbeleggingsproducten en verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten ("priip-ontwikkelaars") op grond van artikel 14, lid 2, van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/653, dat, overeenkomstig artikel 18 van die gedelegeerde verordening, van toepassing is tot en met 31 december 2021, dergelijke in overeenstemming met de artikelen 78 tot en met 81 van Richtlijn 2009/65/EG opgestelde documenten blijven gebruiken indien ten minste één van de onderliggende beleggingsopties een icbe- of niet-icbe-fonds is. In het voorstel van de Commissie voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁷⁾ tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1286/2014 wordt voorgesteld om de in artikel 32 van die verordening bedoelde overgangsregelingen te verlengen tot en met 30 juni 2022. Priip-ontwikkelaars moeten de overeenkomstig de artikelen 78 tot en met 81 van Richtlijn 2009/65/EG opgestelde documenten kunnen blijven gebruiken zolang die overgangsregelingen voorhanden zijn.
- (9) Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/653 moet daarom dienovereenkomstig worden gewijzigd.
- (10) Deze verordening is gebaseerd op de ontwerpen van technische reguleringsnormen die bij de Commissie zijn ingediend door de Europese Bankautoriteit, de Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen en de Europese Autoriteit voor effecten en markten ("de Europese toezichthoudende autoriteiten").
- (11) De Europese toezichthoudende autoriteiten hebben openbare raadplegingen gehouden over de ontwerpen van technische reguleringsnormen waarop deze verordening is gebaseerd, de mogelijke daaraan verbonden kosten en baten geanalyseerd en het advies ingewonnen van de overeenkomstig artikel 37 van Verordening (EU) nr. 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁸⁾ opgerichte Stakeholdergroep bankwezen, de overeenkomstig artikel 37 van Verordening (EU) nr. 1094/2010 van het Europees Parlement en de Raad ⁽⁹⁾ opgerichte Stakeholdergroep verzekeringen en herverzekeringen, en de overeenkomstig artikel 37 van Verordening (EU) nr. 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁰⁾ opgerichte Stakeholdergroep effecten en markten.
- (12) Aangezien de technische reguleringsnormen nauw met elkaar verbonden zijn en om ervoor te zorgen dat de door die normen ingevoerde vereisten volledig consistent zijn, is het passend één rechtshandeling vast te stellen tot wijziging van de in Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/653 vastgestelde technische reguleringsnormen.
- (13) Om priip-ontwikkelaars en personen die advies geven over priip's of priip's verkopen, voldoende tijd te geven om zich voor te bereiden op de verplichting om een EID op te stellen overeenkomstig de nieuwe vereisten, moet deze verordening van toepassing zijn met ingang van 1 juli 2022,

⁽⁶⁾ Richtlijn 2009/65/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende bepaalde instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's) (PB L 302 van 17.11.2009, blz. 32).

⁽⁷⁾ COM(2021) 397.

⁽⁸⁾ Verordening (EU) nr. 1093/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Bankautoriteit), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/78/EG van de Commissie (PB L 331 van 15.12.2010, blz. 12).

⁽⁹⁾ Verordening (EU) nr. 1094/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/79/EG van de Commissie (PB L 331 van 15.12.2010, blz. 48).

⁽¹⁰⁾ Verordening (EU) nr. 1095/2010 van het Europees Parlement en de Raad van 24 november 2010 tot oprichting van een Europese toezichthoudende autoriteit (Europese Autoriteit voor effecten en markten), tot wijziging van Besluit nr. 716/2009/EG en tot intrekking van Besluit 2009/77/EG van de Commissie (PB L 331 van 15.12.2010, blz. 84).

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/653 wordt als volgt gewijzigd:

1) Artikel 1 wordt als volgt gewijzigd:

a) in de eerste alinea worden de volgende punten f) tot en met i) toegevoegd:

- “f) waar van toepassing, indien de priip-ontwikkelaar voor juridische, administratieve of marketingdoeleinden deel uitmaakt van een groep ondernemingen, de naam van die groep;
- g) indien het priip de vorm aanneemt van een instelling voor collectieve belegging in effecten (icbe's) of een alternatieve beleggingsinstelling (abi), de identificatie van de icbe of abi, met inbegrip van de aandelenklasse of het beleggingscompartiment daarvan, duidelijk aangegeven;
- h) nadere gegevens inzake de vergunning, indien van toepassing;
- i) wanneer het priip de vorm aanneemt van een icbe of abi en in gevallen waarin een icbe wordt beheerd door een beheermaatschappij in de zin van artikel 2, lid 1, punt b), van Richtlijn 2009/65/EG of wanneer het een beleggingsmaatschappij is als bedoeld in artikel 27 van die richtlijn (samen “icbe-beheermaatschappij” genoemd) die met betrekking tot die icbe rechten uit hoofde van artikel 16 van die richtlijn uitoefent, of in gevallen waarin een abi wordt beheerd door een beheerder van alternatieve beleggingsinstellingen (abi-beheerder) die met betrekking tot die abi rechten uitoefent uit hoofde van de artikelen 31, 32 en 33 van Richtlijn 2011/61/EU van het Europees Parlement en de Raad (*), wordt dit feit in een aanvullende verklaring opgenomen.

(*) Richtlijn 2011/61/EU van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2011 inzake beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen en tot wijziging van de Richtlijnen 2003/41/EG en 2009/65/EG en van de Verordeningen (EG) nr. 1060/2009 en (EU) nr. 1095/2010 (PB L 174 van 1.7.2011, blz. 1).”;

b) de volgende alinea wordt toegevoegd:

“Voor de toepassing van de eerste alinea, punt g), volgt indien er sprake is van een beleggingscompartiment of een aandelencategorie, de naam van de icbe of abi de naam van het compartiment of de aandelencategorie. Indien een codenummer ter identificatie van de icbe of abi, het beleggingscompartiment of de aandelencategorie bestaat, vormt het een onderdeel van de identificatie van de icbe of abi.”.

2) Artikel 2 wordt als volgt gewijzigd:

a) de volgende leden 2 bis, 2 ter en 2 quater worden ingevoegd:

“2 bis. Wanneer het priip de vorm aanneemt van een icbe of abi, bestrijkt de informatie in het deel “Wat is dit voor een product?” van het essentiële-informatiedocument de essentiële kenmerken van een icbe of abi waarover een retailbelegger moet worden geïnformeerd, ook al maken die kenmerken geen deel uit van de beschrijving van de doelstellingen en het beleggingsbeleid in het prospectus van een icbe als bedoeld in artikel 68 van Richtlijn 2009/65/EG of de beschrijving van de beleggingsstrategie en -doelstellingen van de abi bedoeld in artikel 23, lid 1, punt a), van Richtlijn 2011/61/EU, met inbegrip van:

- a) de hoofdcategorieën van in aanmerking komende financiële instrumenten die het voorwerp van de belegging uitmaken;
- b) de mogelijkheid dat de retailbelegger op verzoek rechten van deelneming in een icbe of abi kan verzilveren, waarbij die verklaring wordt aangevuld met een aanduiding van de frequentie van de handel in rechten van deelneming, of, waar van toepassing, een verklaring dat het niet mogelijk is om op verzoek rechten van deelneming te verzilveren;
- c) of de icbe of abi een bijzonder doel met betrekking tot industriële, geografische of andere marktsectoren of specifieke categorieën van activa voor ogen heeft;

- d) of de icbe of abi discretionaire keuzes met betrekking tot de te verrichten specifieke beleggingen toestaat, en of deze aanpak een verwijzing naar een benchmark behelst of impliceert en zo ja, welke benchmark;
- e) of dividendinkomsten worden uitgekeerd of herbelegd.

Wanneer een verwijzing naar een benchmark wordt geïmpliceerd, wordt voor de toepassing van de eerste alinea, punt d), de geboden vrijheid ten opzichte van die benchmark aangegeven, en wanneer de doelstelling van de icbe of abi het kopiëren van een index is, wordt dit vermeld.

2 ter. De in lid 2 bis bedoelde informatie omvat in voorkomend geval het volgende:

- a) indien de icbe of abi in obligaties belegt, een aanwijzing of die obligaties door rechtspersonen, overheden of andere entiteiten zijn uitgegeven en, waar van toepassing, de minimaal vereiste ratings van de obligaties;
- b) indien de icbe of abi een gestructureerd beleggingsfonds is, een toelichting in eenvoudige bewoordingen van alle elementen die nodig zijn voor een goed begrip van de uitbetaling en de factoren die naar verwachting de prestaties zullen beïnvloeden, waar nodig met verwijzing naar de bijzonderheden inzake het algoritme en de werking ervan in het prospectus van de icbe of in de beschrijving van de beleggingsstrategie en -doelstellingen van de abi;
- c) indien de keuze van activa van specifieke criteria afhankelijk is gesteld, een toelichting van die criteria, zoals "groei", "waarde" of "hoge dividenden";
- d) indien specifieke technieken voor vermogensbeheer worden gehanteerd, zoals onder meer hedging, arbitrage of hefboomwerking, een toelichting in eenvoudige bewoordingen van de factoren die naar verwachting de prestaties van de icbe of abi zullen beïnvloeden;

2 quater. In de in de leden 2 bis en 2 ter bedoelde informatie wordt een onderscheid gemaakt tussen de brede categorieën beleggingen als gespecificeerd in lid 2 bis, punten a) en c), en lid 2 ter, punt a), en de benadering van die beleggingen die door een icbe-beheermaatschappij of abi-beheerder moet worden gevolgd, zoals gespecificeerd in lid 2 bis, punt d), en lid 2 ter, punten b), c) en d).

Het deel "Wat is dit voor een product?" van het essentiële-informatiedocument mag ook andere dan de in de leden 2 bis en 2 ter opgesomde elementen bevatten, zoals onder meer de beschrijving van de beleggingsstrategie van de icbe of abi, indien die elementen nodig zijn om de doelstellingen en het beleggingsbeleid van de icbe of abi op adequate wijze te beschrijven."

- b) de volgende leden 6 en 7 worden toegevoegd:

"6. Wanneer het priip de vorm aanneemt van een icbe of abi, zijn de identificatie en de toelichting van de in de bijlagen II en III bij deze verordening bedoelde risico's consistent met het interne proces voor het identificeren, meten, beheren en monitoren van risico's dat door de icbe-beheermaatschappij overeenkomstig Richtlijn 2009/65/EG of door abi-beheerders overeenkomstig Richtlijn 2011/61/EU is vastgesteld. Wanneer een beheermaatschappij meer dan één icbe beheert of wanneer een abi-beheerder meer dan één abi beheert, worden de risico's op consistente wijze geïdentificeerd en toegelicht.

7. Wanneer het priip de vorm aanneemt van een icbe of abi, bevat het deel "Wat is dit voor een product?" van het essentiële-informatiedocument voor elke lidstaat waarin de icbe of abi wordt verhandeld, de volgende informatie:

- a) de naam van de depositaris;
- b) de plaats en de wijze waarop verdere informatie over de icbe of abi, kopieën van het prospectus van de icbe of kopieën van de beschrijving van de beleggingsstrategie en -doelstellingen van de abi, het meest recente jaarverslag en elk daaropvolgend halfjaarlijks verslag van de icbe als bedoeld in artikel 68, lid 1, punten b) en c), van Richtlijn 2009/65/EG, of het meest recente jaarverslag van de abi als bedoeld in artikel 22 van Richtlijn 2011/61/EU kunnen worden verkregen, met vermelding van de taal of talen waarin die documenten beschikbaar zijn en het feit dat ze kosteloos kunnen worden verkregen;
- c) de plaats en de wijze waarop andere praktische informatie kan worden verkregen, met inbegrip van de plaats waar de meest recente prijzen van rechten van deelneming te vinden zijn."

3) Artikel 5 wordt als volgt gewijzigd:

a) aan lid 2 wordt de volgende alinea toegevoegd:

“Waar van toepassing wordt een duidelijke waarschuwing toegevoegd betreffende de extra kosten die in rekening kunnen worden gebracht door personen die advies geven over het priip of het verkopen.”;

b) lid 3 wordt vervangen door:

“3. In de tabel “Samenstelling van kosten” in het deel “Wat zijn de kosten?” van het essentiële-informatie-document specificeren priip-ontwikkelaars samenvattende indicatoren van de volgende soorten kosten:

a) eenmalige kosten, zoals in- en uitstapkosten;

b) vaste kosten, afzonderlijke vermelding van portefeuilletransactiekosten en andere vaste kosten;

c) incidentele kosten, zoals prestatievergoedingen of “carried interest”.”;

c) lid 4 wordt vervangen door:

“4. Priip-ontwikkelaars beschrijven elke kostensoort in de tabel “Samenstelling van kosten” in het deel “Wat zijn de kosten?” van het essentiële-informatiedocument, overeenkomstig bijlage VII, en specificeren waar en hoe die kosten kunnen verschillen van de feitelijke kosten die de retailbelegger kan hebben, en waar en hoe die kosten kunnen afhangen van het feit of de retailbelegger bepaalde opties wel of niet uitoefent.”.

4) Aan artikel 8 wordt het volgende lid 3 toegevoegd:

“3. Voor icbe's als omschreven in punt 1, a), van bijlage VIII, abi's als omschreven in punt 1, b), van die bijlage, of aan unit-linked verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten als omschreven in punt 1, c), van die bijlage, omvat het deel “Andere nuttige informatie” van het essentiële-informatiedocument:

a) een link naar de website, of een verwijzing naar een document, waar de door de priip-ontwikkelaar overeenkomstig bijlage VIII gepubliceerde informatie over prestaties in het verleden beschikbaar wordt gesteld;

b) het aantal jaren waarvoor gegevens over prestaties in het verleden worden gepresenteerd.

Voor priip's als bedoeld in deel 1, punt 5, van bijlage II die fondsen van het open-end-type zijn, of andere priip's die openstaan voor inschrijving, worden de eerdere prestatiescenarioberekeningen maandelijks gepubliceerd en wordt in het deel “Andere nuttige informatie” aangegeven waar die berekeningen kunnen worden gevonden.”.

5) De titel van hoofdstuk II wordt vervangen door:

“HOOFDSTUK II

SPECIEKE BEPALINGEN VOOR HET ESSENTIËLE-INFORMATIEDOCUMENT VAN PRIIP'S DIE EEN SCALA VAN BELEGGINGSOPTIES BIEDEN”.

6) In artikel 10 worden de punten a) en b) vervangen door:

“a) een essentiële-informatiedocument voor elke onderliggende beleggingsoptie binnen het priip, overeenkomstig hoofdstuk I, met inbegrip van informatie over het priip als geheel, waarbij elk essentiële-informatiedocument het geval weergeeft dat de retailbelegger in slechts één beleggingsoptie belegt;

b) een generiek essentiële-informatiedocument waarin het priip overeenkomstig hoofdstuk I wordt beschreven, tenzij anders is bepaald in de artikelen 11 tot en met 14, met inbegrip van een beschrijving van de plaats waar de specifieke informatie over elke onderliggende beleggingsoptie kan worden gevonden.”.

7) In artikel 11 wordt punt c) geschrapt.

8) Artikel 12 wordt als volgt gewijzigd:

a) in lid 1 wordt punt d) geschrapt;

b) lid 2 wordt geschrapt.

9) De artikelen 13 en 14 worden vervangen door:

“Artikel 13

Deel “Wat zijn de kosten?” in het generieke essentiële-informatiedocument

In afwijking van artikel 5, lid 1, punt b), specificeren priip-ontwikkelaars in het deel “Wat zijn de kosten?” het volgende:

- a) wanneer de andere kosten van het priip dan de kosten voor de onderliggende beleggingsoptie niet in één enkel bedrag kunnen worden vermeld, ook wanneer die kosten variëren naargelang van de gekozen onderliggende beleggingsoptie:
 - i) de diverse kosten voor het priip in de tabellen “Kosten in de loop van de tijd” en “Samenstelling van kosten” in bijlage VII;
 - ii) een verklaring dat de kosten voor de retailbelegger variëren met de onderliggende beleggingsopties;
- b) wanneer de andere kosten van het priip dan de kosten voor de onderliggende beleggingsopties in één enkel bedrag kunnen worden vermeld:
 - i) een weergave van deze kosten los van de diverse kosten voor de binnen het priip geboden onderliggende beleggingsopties in de tabellen “Kosten in de loop van de tijd” en “Samenstelling van kosten” in bijlage VII;
 - ii) een verklaring dat de totale kosten voor de retailbelegger bestaan in een combinatie van de kosten voor de gekozen onderliggende beleggingsopties en andere kosten van het priip en variëren naargelang van de onderliggende beleggingsopties.

Artikel 14

Specifieke informatie over elke onderliggende beleggingsoptie

De specifieke informatie over elke onderliggende beleggingsoptie, bedoeld in artikel 10, punt b), wordt verstrekt in een specifiek informatiedocument dat het generieke essentiële-informatiedocument aanvult. Priip-ontwikkelaars nemen voor elke onderliggende beleggingsoptie alle volgende elementen op:

- a) in voorkomend geval, een begrijpelijkheidswaarschuwing;
- b) de beleggingsdoelstellingen, de middelen om die te bereiken en de doelmarkt als bedoeld in artikel 2, leden 2 en 3;
- c) een samenvattende risico-indicator en beschrijvende toelichting, en prestatiescenario's, als bedoeld in artikel 3;
- d) een presentatie van de kosten, overeenkomstig artikel 5, met inbegrip van een verklaring over de vraag of die kosten al dan niet alle kosten van het priip omvatten ingeval de retailbelegger alleen in die specifieke beleggingsoptie belegt;
- e) voor onderliggende beleggingsopties die icbe's zijn als omschreven in punt 1, a), van bijlage VIII, abi's als omschreven in punt 1, b), van die bijlage, of unit-linked verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten als omschreven in punt 1, c), van die bijlage, informatie over prestaties in het verleden als voorgeschreven in artikel 8, lid 3.

De in de punten a) tot en met e) van dit lid bedoelde informatie volgt de structuur van de relevante delen van de template in bijlage I.”

10) Het volgende hoofdstuk II bis wordt ingevoegd:

“HOOFDSTUK II bis

SPECIFIEKE BEPALINGEN VOOR HET ESSENTIËLE-INFORMATIEDOCUMENT VAN BEPAALDE ICBE'S EN ABI'S

Artikel 14 bis

Beleggingscompartimenten van icbe's of abi's

1. Ingeval een icbe of abi uit twee of meer beleggingscompartimenten bestaat, wordt voor elk individueel beleggingscompartiment een afzonderlijk essentiële-informatiedocument opgesteld.

2. Elk in lid 1 bedoeld essentiële-informatiedocument bevat in het deel “Wat is dit voor een product?” de volgende informatie:

- a) een verklaring dat het essentiële-informatiedocument een compartiment van een icbe of abi beschrijft en, waar van toepassing, dat het prospectus van de icbe of de beschrijving van de beleggingsstrategie en -doelstellingen van de abi en periodieke verslagen worden opgesteld voor de gehele icbe of abi die aan het begin van het essentiële-informatiedocument wordt genoemd;
- b) of de activa en passiva van elk compartiment al dan niet bij wet gescheiden zijn en hoe dit voor de belegger van invloed zou kunnen zijn;
- c) of de retailbelegger al dan niet het recht heeft zijn belegging in rechten van deelneming in één compartiment om te ruilen voor rechten van deelneming in een ander compartiment, en zo ja, waar hij informatie kan verkrijgen over de wijze waarop hij dat recht kan uitoefenen.

3. Indien de icbe-beheermaatschappij of abi-beheerder de retailbelegger kosten in rekening brengt om zijn belegging overeenkomstig lid 2, punt c), om te ruilen en indien die kosten verschillen van de standaardkosten voor het aan- of verkopen van rechten van deelneming, worden die kosten apart vermeld in het deel “Wat zijn de kosten?” van het essentiële-informatiedocument.

Artikel 14 ter

Aandelencategorieën van icbe's of abi's

1. Indien een icbe of abi uit meer dan één categorie van rechten van deelneming of aandelen bestaat, wordt voor elke categorie van rechten van deelneming of aandelen een essentiële-informatiedocument opgesteld.
2. Het essentiële-informatiedocument dat betrekking heeft op twee of meer categorieën van dezelfde icbe of abi, mag worden samengevoegd tot één enkel essentiële-informatiedocument, mits het resulterende document volledig voldoet aan alle vereisten inzake lengte, taal en presentatie van het essentiële-informatiedocument.
3. De icbe-beheermaatschappij of abi-beheerder kan een categorie kiezen die representatief is voor een of meer andere categorieën van de icbe of abi, mits de keuze eerlijk, duidelijk en niet misleidend is voor potentiële retailbeleggers in die andere categorieën. In dergelijke gevallen bevat het deel “Wat zijn de risico's en wat kan ik ervoor terugkrijgen?” van het essentiële-informatiedocument een beschrijving van het wezenlijke risico voor elk van die andere gerepresenteerde categorieën. Een essentiële-informatiedocument dat op de representatieve categorie gebaseerd is, mag aan retailbeleggers in de andere categorieën worden verstrekt.
4. Categorieën die van elkaar verschillen, worden niet samengevoegd in een samengestelde representatieve categorie als bedoeld in lid 3.
5. De icbe-beheermaatschappij of abi-beheerder houdt gegevens bij over de andere categorieën die door de in lid 3 bedoelde representatieve categorie worden gerepresenteerd en over de rechtvaardigingsgronden van die keuze.
6. Waar van toepassing wordt het deel “Wat is dit voor een product?” van het essentiële-informatiedocument aangevuld met een vermelding van de gekozen representatieve categorie, waarbij de term wordt gebruikt waarmee die categorie in het prospectus van de icbe of in de beschrijving van de beleggingsstrategie en -doelstellingen van de abi wordt aangeduid.
7. In dat deel wordt tevens aangegeven waar retailbeleggers informatie kunnen vinden over de andere categorieën van de icbe of abi die in hun eigen lidstaat worden verhandeld.

Artikel 14 quater

Icbe's of abi's als dakfondsconstructies

1. Wanneer de icbe een aanzienlijk deel van haar activa in andere icbe's of andere in artikel 50, lid 1, punt e), van Richtlijn 2009/65/EG bedoelde instellingen voor collectieve belegging belegt, bevat de beschrijving van de doelstellingen en het beleggingsbeleid van die icbe in het essentiële-informatiedocument een korte beschrijving van de wijze waarop de continue selectie van de andere instellingen voor collectieve belegging plaatsvindt. Wanneer een icbe een dakfonds van hedgefondsen is, bevat het essentiële-informatiedocument informatie over de aankoop van niet-EU-abi's die niet onder toezicht staan.
2. Wanneer de abi een aanzienlijk deel van haar activa in andere icbe's of abi's belegt, zijn de leden 1 en 2 van overeenkomstige toepassing.

*Artikel 14 quinquies***Feeder-icbe's**

1. Voor feeder-icbe's, als omschreven in artikel 58 van Richtlijn 2009/65/EG, bevat het essentiële-informatiedocument in het deel "Wat is dit voor een product?" de volgende informatie die specifiek is voor de feeder-icbe's:

- a) een verklaring dat het prospectus, het essentiële-informatiedocument en de periodieke verslagen en jaarrekeningen van de master-icbe voor de retailbeleggers van de feeder-icbe op hun verzoek beschikbaar zijn, op welke wijze ze kunnen worden verkregen, en in welke taal of talen;
- b) of de in punt a) van dit lid opgesomde documenten enkel in papieren versie beschikbaar zijn of op andere duurzame dragers, en of een vergoeding moet worden betaald voor documenten die overeenkomstig artikel 63, lid 5, van Richtlijn 2009/65/EG niet kosteloos worden verstrekt;
- c) indien de master-icbe in een andere lidstaat dan de feeder-icbe is gevestigd, en indien dit de fiscale behandeling van de feeder-icbe kan beïnvloeden, een verklaring in die zin;
- d) informatie over het aandeel van de activa van de feeder-icbe dat in de master-icbe wordt belegd;
- e) een beschrijving van de doelstellingen en het beleggingsbeleid van de master-icbe, indien nodig aangevuld met hetzij:
 - i) een aanwijzing dat het beleggingsrendement van de feeder-icbe zeer vergelijkbaar zal zijn met dat van de master-icbe, hetzij
 - ii) een beschrijving van de wijze waarop en de redenen waarom de beleggingsrendementen van de feeder- en master-icbe kunnen verschillen.

2. Indien het risico- en opbrengstprofiel van de feeder-icbe op een wezenlijk punt verschilt van dat van de master-icbe, wordt dat feit en de reden ervoor in het deel "Wat zijn de risico's en wat kan ik ervoor terugkrijgen?" van het essentiële-informatiedocument toegelicht.

3. Enigerlei liquiditeitsrisico en de verhouding tussen de aankoop- en terugbetalingsregelingen voor de master- en feeder-icbe worden in het deel "Wat zijn de risico's en wat kan ik ervoor terugkrijgen?" van het essentiële-informatiedocument toegelicht.

*Artikel 14 sexies***Gestructureerde icbe's of abi's**

Gestructureerde beleggingsfondsen zijn icbe's of abi's die retailbeleggers op bepaalde vooraf bepaalde data op algoritmen gebaseerde betalingen verstrekken die verband houden met de prestaties, of het optreden van prijsveranderingen of de vervulling van andere voorwaarden, van financiële activa, indexen of referentieportefeuilles, of icbe's of abi's met vergelijkbare kenmerken."

11) Aan artikel 15, lid 2, wordt het volgende punt d) toegevoegd:

- "d) indien de prestatiescenario's gebaseerd zijn op passende benchmarks of vervangende waarden, of de benchmark of vervangende waarde strookt met de doelstellingen van het priip."

12) Het volgende hoofdstuk IV bis wordt ingevoegd:

"HOOFDSTUK IV bis

VERWIJZINGEN*Artikel 17 bis***Gebruik van verwijzingen naar andere informatiebronnen**

Onverminderd artikel 6 van Verordening (EU) nr. 1286/2014 mogen in het essentiële-informatiedocument verwijzingen naar andere informatiebronnen, zoals het prospectus en jaarlijkse of halfjaarlijkse verslagen, worden opgenomen, mits alle informatie die voor de retailbeleggers van fundamenteel belang is om de essentiële elementen van de belegging te begrijpen, in het essentiële-informatiedocument zelf is opgenomen.

Verwijzingen naar de website van de priip of de priip-ontwikkelaar zijn toegestaan, alsook verwijzingen naar het onderdeel daarvan dat het prospectus en de periodieke verslagen bevat.

De in de eerste alinea bedoelde verwijzingen leiden de retailbelegger naar de specifieke afdeling van de relevante informatiebron. In het essentiële-informatiedocument mogen verscheidene van elkaar verschillende verwijzingen worden opgenomen, maar deze worden tot een minimum beperkt.”.

- 13) In artikel 18 wordt de derde alinea vervangen door: “Artikel 14, lid 2, is van toepassing tot en met 30 juni 2022.”.
- 14) Bijlage I wordt vervangen door de tekst in bijlage I bij deze verordening.
- 15) Bijlage II wordt gewijzigd overeenkomstig bijlage II bij deze verordening.
- 16) Bijlage III wordt gewijzigd overeenkomstig bijlage III bij deze verordening.
- 17) Bijlage IV wordt vervangen door de tekst in bijlage IV bij deze verordening.
- 18) Bijlage V wordt vervangen door de tekst in bijlage V bij deze verordening.
- 19) Bijlage VI wordt gewijzigd overeenkomstig bijlage VI bij deze verordening.
- 20) Bijlage VII wordt vervangen door de tekst in bijlage VII bij deze verordening.
- 21) De tekst in bijlage VIII bij deze verordening wordt toegevoegd als bijlage VIII.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op de twintigste dag na die van de bekendmaking ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Zij is van toepassing met ingang van 1 juli 2022. Artikel 1, punt 13, is echter van toepassing met ingang van 1 januari 2022.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat.

Gedaan te Brussel, 6 september 2021.

Voor de Commissie
De voorzitter
Ursula VON DER LEYEN

BIJLAGE I

“BIJLAGE I

TEMPLATE VOOR HET ESSENTIËLE-INFORMATIEDOCUMENT

Priip-ontwikkelaars zijn gebonden aan de volgorde van de delen en de titels van de template. De template definieert echter geen parameters voor de lengte van elk deel en de plaats van pagina-einden. Als geheel mag de template afgedrukt niet langer zijn dan drie pagina's van A4-formaat.

Essentiële-informatiedocument

Doel

Dit document geeft u essentiële informatie over dit beleggingsproduct. Het is geen marketingmateriaal. Deze informatie is wettelijk voorgeschreven om u te helpen de aard, de risico's, de kosten, de mogelijke winsten en verliezen van dit product te begrijpen en u te helpen het met andere producten te vergelijken.

Product

[Naam van het product]

[Naam van de priip-ontwikkelaar] (indien van toepassing) [ISIN of UPI] [website voor priip-ontwikkelaar]

[Bel [telefoonnummer] voor meer informatie]

[[Naam van de bevoegde autoriteit] is verantwoordelijk voor het toezicht op [naam van de priip-ontwikkelaar] met betrekking tot dit essentiële-informatiedocument]

(indien van toepassing) [Aan dit priip is in [naam van de lidstaat] vergunning verleend]

(indien van toepassing) [Aan [naam van de icbe-beheermaatschappij] is in [naam van de lidstaat] vergunning verleend en zij wordt gereguleerd door [identiteit van de bevoegde autoriteit]

(indien van toepassing) [Aan [naam van de abi-beheerder] is in [naam van de lidstaat] vergunning verleend en zij wordt gereguleerd door [identiteit van de bevoegde autoriteit]

[datum waarop het EID is opgesteld]

[Waarschuwing (indien van toepassing) **U staat op het punt een product te kopen dat niet eenvoudig en misschien moeilijk te begrijpen is**]

Wat is dit voor een product?

Soort

Looptijd

Doelstellingen

Retailbeleggersdoelgroep

[Verzekeringsuitkeringen en kosten]

Wat zijn de risico's en wat kan ik ervoor terugkrijgen?

Risico

Beschrijving van het risico- en rendementsprofiel

Indicator

Samenvattende risico-indicator (SRI)

SRI-template en beschrijvingen zoals vermeld in bijlage III, met inbegrip van het mogelijke maximale verlies: kan ik het gehele bedrag aan belegd vermogen kwijtraken? Draag ik het risico op verdere financiële verbintenissen of verplichtingen? Is er kapitaalbescherming tegen marktrisico?

Prestaties	Templates en beschrijvingen voor prestatiescenario's zoals vermeld in bijlage V
Scenario's	Scenario's met, indien van toepassing, informatie over de voorwaarden voor rendement aan de retailbeleggers of ingebouwde prestatiebeperkingen, en een verklaring dat de belastingwetgeving van de lidstaat van herkomst van de retailbelegger effect kan hebben op de daadwerkelijke uitbetaling
Wat gebeurt er als [naam van de priip-ontwikkelaar] niet kan uitbetalen? Informatie over het bestaan van een garantiestelsel, de naam van de garantsteller, of van een compensatieregeling voor beleggers, inclusief de gedekte en de niet-gedekte risico's.	
Wat zijn de kosten? Beschrijvingen van op te nemen informatie over andere distributiekosten	
Kosten in de loop van de tijd	Template en beschrijvingen volgens bijlage VII
Samenstelling van de kosten	Template en beschrijvingen volgens bijlage VI
Hoe lang moet ik het houden en kan ik er eerder geld uit halen? Aanbevolen [vereiste minimum-] periode van bezit: [x] Informatie over de mogelijkheid om vóór de vervaldatum te desinvesteren, de voorwaarden daarvoor en de toegepaste vergoedingen en boeten indien dat het geval is. Informatie over de gevolgen van geld innen vóór het einde van de looptijd of vóór het einde van de aanbevolen periode van bezit.	
Hoe kan ik een klacht indienen?	
Andere nuttige informatie Indien van toepassing een korte beschrijving van de gepubliceerde informatie over prestaties in het verleden	

”.

BIJLAGE II

Bijlage II bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/653 wordt als volgt gewijzigd:

1) Deel 1 wordt als volgt gewijzigd:

a) punt 2 wordt vervangen door:

“2. Aan het priip wordt een MMR-klasse toegewezen in overeenstemming met de onderstaande tabel:

MMR-klasse	VaR-equivalente volatiliteit (VEV)
1	< 0,5 %
2	≥ 0,5 % en < 5,0 %
3	≥ 5,0 % en < 12 %
4	≥ 12 % en < 20 %
5	≥ 20 % en < 30 %
6	≥ 30 % en < 80 %
7	≥ 80 %”

b) punt 13 wordt vervangen door:

“13. De VEV volgt uit:

$$VEV = \{\sqrt{(3,842 - 2 * (VaR_{RENDEMENTSRUIMTE}))} - 1,96\} / \sqrt{T}$$

waarbij T staat voor de duur van de aanbevolen periode van bezit in jaren.”;

c) punt 17 wordt vervangen door:

“17. De VEV volgt uit:

$$VEV = \{\sqrt{(3,842 - 2 * \ln(VaR_{KOERSRUIMTE}))} - 1,96\} / \sqrt{T}$$

waarbij T staat voor de duur van de aanbevolen periode van bezit in jaren.

Alleen in gevallen waarin het product wordt opgevraagd of geannuleerd vóór het eind van de aanbevolen periode van bezit overeenkomstig de simulatie, kan de periode in jaren tot het opvragen of annuleren worden gebruikt in de berekening.”;

- d) in punt 23, a), wordt punt ix) vervangen door:
- “ix) de rendementen projecteren op de in de vorige stap berekende drie hoofdeigenvectoren door de in stap v) verkregen $N \times M$ -matrix van rendementen te vermenigvuldigen met de in stap viii) verkregen $M \times 3$ -matrix van eigenvectoren;”.
- 2) In deel 3 wordt het volgende punt 52 bis toegevoegd:
- “52 bis. Indien de priip-ontwikkelaar van mening is dat het overeenkomstig punt 52 op basis van de combinatie van marktrisico en kredietrisico toegekende cijfer van de samenvattende risico-indicator de risico's van het priip niet adequaat weergeeft, kan de priip-ontwikkelaar beslissen dat cijfer te verhogen. De besluitvorming voor een dergelijke verhoging wordt gedocumenteerd.”.
-

BIJLAGE III

Bijlage III bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/653 wordt als volgt gewijzigd:

1) Punt 1 wordt vervangen door:

- “1. Priip-ontwikkelaars zijn voor de presentatie van de SRI in hun essentiële-informatiedocument gebonden aan de volgende vorm. Het desbetreffende cijfer wordt gemarkeerd overeenkomstig onderstaand voorbeeld, naargelang van de SRI voor het priip.

1 2 3 4 **5** 6 7

< ----- >

Laag risico Voor de risico-indicator wordt ervan uitgegaan dat u het product houdt [tot datum / voor x jaar (wanneer er geen exacte vervaldatum is)]. (Indien van toepassing overeenkomstig punt 3, a), van deze bijlage) Het daadwerkelijke risico kan sterk variëren als u in een vroeg stadium verkoopt en u kunt minder terugkrijgen (Wanneer het overeenkomstig punt 3, b), van deze bijlage illiquide wordt geacht, wordt naargelang van het geval een van beide beschrijvingen gebruikt, of beide): U [kunt niet/kunt misschien niet] vroeg verkopen. U [zult/zult misschien] aanzienlijke extra kosten moeten betalen om vroeg te verkopen. (Wanneer overeenkomstig punt 3, b), van deze bijlage wordt aangenomen dat er een aanzienlijk liquiditeitsrisico bestaat) U zult uw product misschien niet gemakkelijk kunnen verkopen (beëindigen) of u zult misschien moeten verkopen (beëindigen) voor een prijs die een aanzienlijke effect heeft op hoeveel u terugkrijgt.”;	Hoog risico
--	---

2) Punt 3 wordt vervangen door:

- “3. Direct na de SRI volgt het tijds kader van de aanbevolen periode van bezit. Daarnaast wordt zoals in de bovenstaande template direct na de SRI tevens een waarschuwing opgenomen in de volgende gevallen:
- als het risico van het priip aanmerkelijk hoger wordt geacht bij een andere periode van bezit;
 - als een priip wordt geacht een liquiditeitsrisico van materieel belang te hebben, ongeacht of dit contractueel van aard is of niet;
 - als een priip wordt geacht illiquide te zijn, ongeacht of dit contractueel van aard is of niet.”.

3) Het volgende punt 6 bis wordt ingevoegd:

- “6 bis. Voor de in punt 4, b), van bijlage II bedoelde priip’s in categorie 1 moet de terminologie in de beschrijvende toelichtingen bij de SRI indien nodig

worden aangepast om de specifieke kenmerken van het priip, zoals het ontbreken van een initieel beleggingsbedrag, weer te geven.”.

BIJLAGE IV
“BIJLAGE IV

PRESTATIESCENARIO'S

Aantal scenario's

1. De prestatiescenario's in het kader van deze verordening die verschillende mogelijke rendementen laten zien, zijn de volgende:
 - a) een gunstig scenario;
 - b) een gematigd scenario;
 - c) een ongunstig scenario;
 - d) een stressscenario.
2. In het stressscenario worden aanzienlijke ongunstige effecten van het priip beschreven die niet tot uiting komen in het in punt 1, c), van deze bijlage genoemde ongunstige scenario. Het stressscenario bevat tussenliggende perioden voor zover die perioden worden getoond voor de prestatiescenario's in punt 1, a) tot en met c), van deze bijlage.
3. Een extra scenario voor verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten gaat uit van het in punt 1, b), van deze bijlage genoemde gematigde scenario, indien de prestatie van belang is voor het rendement van de belegging.
4. Het minimale beleggingsrendement wordt tevens weergegeven zonder rekening te houden met de situatie waarbij de priip-ontwikkelaar of de partij die direct of indirect gehouden is relevante betalingen te verrichten aan de retailbelegger niet kan uitbetalen.

Berekening van ongunstige, gematigde en gunstige scenariowaarden voor de aanbevolen periode van bezit voor priip's in categorie 2

Geval 1: in punt 1 van bijlage VIII bedoelde priip's met voldoende historische gegevens

5. De volgende regels zijn van toepassing op de in punt 1 van bijlage VIII bedoelde priip's, wanneer ten tijde van de berekening is voldaan aan de volgende criteria met betrekking tot de lengte van de jaarlijkse opeenvolgende historische waarden voor het priip:
 - a) de lengte is meer dan 10;
 - b) de lengte is vijf jaar langer dan de duur van de aanbevolen periode van bezit van het priip.
6. Indien de aanbevolen periode van bezit vijf jaar of minder bedraagt, worden het ongunstige, het gematigde en het gunstige scenario berekend over de laatste tien jaar vanaf de datum waarop de berekening wordt gemaakt. Indien de aanbevolen periode van bezit langer is dan vijf jaar, worden het ongunstige, het gematigde en het gunstige scenario berekend over een periode die gelijk is aan de aanbevolen periode van bezit plus vijf jaar na de datum waarop de berekening wordt gemaakt.

7. De berekening van het ongunstige, het gematigde en het gunstige scenario omvat de volgende stappen:
 - a) binnen de in punt 6 van deze bijlage gespecificeerde periode, vaststelling van alle elkaar overlappende subintervallen die op zich even lang zijn als de aanbevolen periode van bezit en die aanvangen of eindigen in elk van de maanden, of op elk van de waarderingsdata voor priip's met een maandelijkse waarderingsfrequentie die binnen die periode vallen;
 - b) voor priip's met een aanbevolen periode van bezit van meer dan één jaar, vaststelling van alle elkaar overlappende subintervallen die op zich even lang zijn als of korter zijn dan de aanbevolen periode van bezit, maar even lang zijn als of langer dan één jaar en die eindigen aan het eind van de in punt 6 van deze bijlage bepaalde periode;
 - c) voor elk in de punten a) en b) bedoeld subinterval, berekening van de prestaties van het priip als volgt:
 - i) op basis van de prestaties van het priip tijdens de exacte duur van elk subinterval;
 - ii) onder aftrek van alle toepasselijke kosten;
 - iii) onder de aanname dat alle uitkeerbare inkomsten van het priip werden herbelegd;
 - iv) aan de hand van een lineaire transformatie om de prestaties te verkrijgen van subintervallen die korter zijn dan de aanbevolen periode van bezit, opdat alle intervallen een vergelijkbare lengte zouden hebben;
 - d) rangschikking van de overeenkomstig punt a) vastgestelde subintervallen volgens hun overeenkomstig punt c) berekende prestaties om binnen die subintervallen de mediaan en de subintervallen met de beste prestaties vast te stellen;
 - e) rangschikking van de overeenkomstig de punten a) en b) vastgestelde subintervallen (samen) volgens hun overeenkomstig punt c) berekende prestaties om binnen die subintervallen de subintervallen met de slechtste prestaties vast te stellen.
8. Het ongunstige scenario geeft de slechtste evolutie van de waarde van het priip weer in overeenstemming met punt 7, e), van deze bijlage.
9. Het gematigde scenario geeft de mediaan-evolutie van de waarde van het priip weer in overeenstemming met punt 7, d), van deze bijlage.
10. Het gunstige scenario geeft de beste evolutie van de waarde van het priip weer in overeenstemming met punt 7, d), van deze bijlage.
11. De scenario's worden minstens één keer per maand berekend.

Geval 2: in punt 1 van bijlage VIII bedoelde priip's zonder voldoende historische gegevens en met de mogelijkheid om een benchmark te gebruiken

12. Voor in punt 1 van bijlage VIII bedoelde priip's worden het ongunstige, het gematigde en het gunstige scenario berekend zoals aangegeven in de punten 6 tot en met 11 van deze bijlage, aan de hand van gegevens van een benchmark om de waarden voor het priip na aftrek van alle toepasselijke kosten aan te vullen, indien:
- a) de lengte van de priip-waarden niet voldoet aan de criteria van punt 5 van deze bijlage;
 - b) de benchmark geschikt is om de prestatiescenario's te ramen overeenkomstig de criteria in punt 16 van deze bijlage, en
 - c) er voor de benchmark historische gegevens zijn die voldoen aan de criteria van punt 5 van deze bijlage.

Indien in de informatie over de doelstellingen van het priip wordt verwezen naar een benchmark, wordt die benchmark gebruikt, mits aan de voorwaarden in de eerste alinea is voldaan.

Geval 3: in punt 1 van bijlage VIII bedoelde priip's zonder voldoende historische gegevens en zonder benchmark, of met een benchmark zonder voldoende historische gegevens, of alle andere priip's in categorie 2

13. Voor in punt 1 van bijlage VIII bedoelde priip's die niet onder geval 1 of geval 2 vallen, of voor alle andere priip's in categorie 2 worden het ongunstige, het gematigde en het gunstige scenario berekend zoals aangegeven in de punten 6 tot en met 11 van deze bijlage, aan de hand van de benchmarks van Verordening (EU) 2016/1011 van het Europees Parlement en de Raad ⁽¹⁾. Die benchmarks vertegenwoordigen de activaklassen waarin het priip belegt of de onderliggende beleggingen waaraan het priip is blootgesteld, ter aanvulling van de waarden voor het priip of de benchmark bedoeld in punt 12 van deze bijlage. Alle activaklassen waarin het priip meer dan 25 % van zijn activa of onderliggende beleggingen zou kunnen beleggen en die meer dan 25 % van de blootstelling vertegenwoordigen, worden in aanmerking genomen. Indien geen dergelijke benchmark bestaat, wordt een passende vervangende waarde gebruikt.
14. Indien het priip in verschillende soorten activa belegt of blootstelling aan verschillende soorten onderliggende beleggingen aanbiedt en er meer dan één benchmark als bedoeld in punt 13 van deze bijlage is vastgesteld, worden de scenario's berekend aan de hand van een "samengestelde benchmark", rekening houdend met de gewichten van de geraamde belegging in elk soort activa of onderliggende beleggingen.
15. Voor priip's in categorie 2 waarvoor er geen geschikte benchmark of vervangende waarde met voldoende historische gegevens is die voldoen aan de criteria van punt 5 van deze bijlage voor het priip, worden prestatiescenario's berekend overeenkomstig de

⁽¹⁾ Verordening (EU) 2016/1011 van het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2016 betreffende indices die worden gebruikt als benchmarks voor financiële instrumenten en financiële overeenkomsten of om de prestatie van beleggingsfondsen te meten en tot wijziging van Richtlijnen 2008/48/EG en 2014/17/EU en Verordening (EU) nr. 596/2014 (PB L 171 van 29.6.2016, blz. 1).

punten 21 tot en met 27 van deze bijlage aan de hand van 15 jaar historische rendementen van het priip of een passende benchmark of vervangende waarde.

Gevallen 2 en 3: gebruik van passende benchmarks of vervangende waarden

16. Om te beoordelen of het gebruik van een bepaalde benchmark of vervangende waarde geschikt is om de prestatiescenario's te ramen, gebruiken priip-ontwikkelaars de volgende criteria, mits die criteria in overeenstemming zijn met de doelstellingen van het priip en het soort activa waarin het priip belegt of de onderliggende beleggingen waaraan het priip blootstelling aanbiedt, en relevant zijn voor het priip:
- a) risico- en rendementsprofiel wanneer de benchmark of vervangende waarde en het priip behoren tot dezelfde categorie van SRI of volatiliteit en verwacht rendement, of beide;
 - b) verwacht rendement;
 - c) samenstelling van activatoewijzing (wanneer de activamenstelling van het priip een samengestelde index weerspiegelt, weerspiegelt de referentiebenchmark of vervangende waarde voor de berekening van prestatiescenario's consequent de gewichten van de samengestelde index);
 - d) potentiële activa waarin het priip belegt, in overeenstemming met het beleggingsbeleid;
 - e) blootstelling aan onderliggende activaklassen;
 - f) geografische blootstellingen;
 - g) sectorblootstellingen;
 - h) uitkering van de inkomsten van het priip;
 - i) liquiditeitsmaatregelen (bv.: dagelijkse handelsvolumes, bied-laattmarges enz.);
 - j) duur;
 - k) ratingcategorie;
 - l) volatiliteit of historische volatiliteit of beide.

Priip-ontwikkelaars mogen naast de in de eerste alinea vermelde criteria ook aanvullende criteria gebruiken, mits zij aantonen dat die aanvullende criteria relevant zijn voor de doelstellingen van het priip en het soort activa waarin het priip belegt of het soort onderliggende beleggingen waaraan het priip blootstelling aanbiedt.

17. Priip-ontwikkelaars kunnen aantonen dat de benchmarks consistent zijn met de doelstellingen van het priip en documenteren hun besluit, met inbegrip van een duidelijke motivering van de gebruikte benchmark.

Berekening van het stressscenario voor priip's in categorie 2

18. Voor priip's in categorie 2 omvat de berekening van het stressscenario de volgende stappen:
- a) bepaal een subinterval w dat overeenstemt met de volgende intervallen:

	één jaar	> één jaar
Dagkoersen	21	63
Weekkoersen	8	16
Maandkoersen	6	12

- b) bepaal voor elk subinterval met lengte w de historische lognormale rendementen r_t , waarbij
 $t = t_1, t_2, \dots, t_w$
- c) meet de volatiliteit op basis van de onderstaande formule vanaf $t_i = t_1$ rollende tot $t_i = t_{i+1}$ waarbij H het aantal historische waarnemingen in de periode is:

$$w_{ti} \sigma_S = \sqrt{\frac{\sum_{t_i}^{t_{i+w-1}} (r_{ti} - \frac{t_{i+w-1}-t_i}{t_i} M_1)^2}{M_w}}$$

waarbij M_w de telling van het aantal waarnemingen in het subinterval is en $\frac{t_{i+w-1}-t_i}{t_i} M_1$ het gemiddelde van alle historische lognormale rendementen in het overeenkomstige subinterval;

- d) leid de waarde af die overeenstemt met het 99e percentiel voor één jaar en het 95e percentiel voor de andere perioden van bezit; die waarde wordt de stressvolatiliteit $^w \sigma_S$.

19. Voor priip's in categorie 2 zijn de verwachte waarden aan het eind van de aanbevolen periode van bezit voor het stressscenario:

$$Scenario_{Stress} = e^{\left[w_{\sigma_S} \cdot \sqrt{N} \cdot \left(z_{\alpha} + \left[\frac{(z_{\alpha}^2 - 1)}{6} \right] \cdot \frac{\mu_1}{\sqrt{N}} + \left[\frac{(z_{\alpha}^3 - 3z_{\alpha})}{24} \right] \cdot \frac{\mu_2}{N} - \left[\frac{(2z_{\alpha}^2 - 5z_{\alpha})}{36} \right] \cdot \frac{\mu_1^2}{N} \right) - 0.5 w_{\sigma_S}^2 N \right]}$$

waarbij:

- a) N het aantal handelsperioden in de aanbevolen periode van bezit is, en de overige grootheden gedefinieerd zijn in punt 12 van bijlage II;
- b) z_{α} een passende geselecteerde waarde van het priip is in het uiterste percentiel dat overeenstemt met 1 % voor één jaar en 5 % voor de overige perioden van bezit.
20. De aangegeven waarde voor het stressscenario mag niet beter zijn dan die van het ongunstige scenario.

Berekening van scenariowaarden voor de aanbevolen periode van bezit voor bepaalde priip's in categorie 1, priip's in categorie 3 en priip's in categorie 4

21. Het gunstige scenario is de waarde van het priip op het 90e percentiel van een geraamde verdeling van de resultaten over de aanbevolen periode van bezit, na aftrek van alle toepasselijke kosten.

22. Het gematigde scenario is de waarde van het priip op het 50e percentiel van een geraamde verdeling van de resultaten over de aanbevolen periode van bezit, na aftrek van alle toepasselijke kosten.
23. Het ongunstige scenario is de waarde van de priip op het 10e percentiel van een geschatte verdeling van de resultaten over de aanbevolen periode van bezit, na aftrek van alle toepasselijke kosten.
24. Wanneer de priip-ontwikkelaar van mening is dat er een wezenlijk risico bestaat dat deze scenario's retailbeleggers ongepaste verwachtingen kunnen bieden over de mogelijke rendementen die zij kunnen ontvangen, kunnen zij lagere percentielen gebruiken dan die welke in de punten 21, 22 en 23 van deze bijlage zijn gespecificeerd.
25. Voor priip's in categorie 3 is de methode om de geraamde verdeling van de resultaten van het priip over de aanbevolen periode van bezit af te leiden identiek aan de in de punten 19 tot en met 23 van bijlage II gespecificeerde methode. Het verwachte rendement van elk actief is echter het over de periode waargenomen rendement zonder de verwachte prestatie met behulp van de verwachte risicovrije disconteringsfactor te disconteren.
26. Voor priip's in categorie 3 wordt de berekening van het stressscenario als volgt aangepast ten opzichte van de berekening voor priip's in categorie 2:
 - a) leid de stressvolatiliteit $^W\sigma_S$ af op basis van de methodiek als gedefinieerd in punt 18, a), b) en c) van deze bijlage;
 - b) herschaal de historische rendementen r_t , op basis van de volgende formule:

$$r_t^{adj} = r_t * \frac{^W\sigma_S}{\sigma}$$

- c) verricht het bootstrappen op r^{adj} zoals beschreven in punt 22 van bijlage II;
- d) bereken het rendement per contract door de rendementen in de geselecteerde perioden op te tellen en die rendementen zo te corrigeren dat het verwachte rendement gemeten op basis van de gesimuleerde rendementsspreiding verloopt als volgt:

$$E*[r_{bootstrapped}] = -0.5^W\sigma^2N$$

waarbij $E*[r_{bootstrapped}]$ het nieuwe gesimuleerde gemiddelde wordt.

27. Voor priip's in categorie 3 wordt het stressscenario de waarde van het priip in het uiterste z_α -percentiel als gedefinieerd in punt 19 van deze bijlage van de gesimuleerde verdeling als vastgesteld in punt 26 van deze bijlage.
28. Voor priip's in categorie 4 wordt de in punt 27 van bijlage II beschreven methode gevolgd voor niet op de markt waargenomen factoren, zo nodig in combinatie met de methode voor priip's in categorie 3. Als het priip verschillende componenten combineert, worden voor de desbetreffende componenten van het priip de in de punten 5 tot en met 20 van deze bijlage beschreven toepasselijke methoden voor priip's

in categorie 2 en de in de punten 21 tot en met 27 van deze bijlage beschreven
toepasselijke methoden voor priip's in categorie 3 gebruikt. De prestatiescenario's zijn

een gewogen gemiddelde van de relevante componenten. In de berekeningen van de prestaties wordt rekening gehouden met productkenmerken en kapitaalgaranties.

29. Voor priip's in categorie 1 overeenkomstig punt 4, a), van bijlage II en priip's in categorie 1 overeenkomstig punt 4, b), van bijlage II, die niet op een gereguleerde markt of op een overeenkomstig artikel 28 van Verordening (EU) nr. 600/2014 daarmee gelijkwaardig geachte markt van een derde land worden verhandeld, worden prestatiescenario's berekend overeenkomstig punten 21 tot en met 27 van deze bijlage.

Berekening van scenariowaarden voor de aanbevolen periode van bezit voor andere soorten priip's in categorie 1

30. Voor priip's in categorie 1 zijnde futures, callopties en putopties die op een gereguleerde markt of op een daarmee overeenkomstig artikel 28 van Verordening (EU) nr. 600/2014 gelijkwaardig geachte markt van een derde land worden verhandeld, worden de prestatiescenario's weergegeven in de vorm van grafieken van de uitbetalingsstructuur. In een grafiek wordt de prestatie weergegeven voor alle scenario's voor de verschillende niveaus van de onderliggende waarde. Op de horizontale as zijn de diverse mogelijke prijzen van de onderliggende waarde afgezet en op de verticale as, de winst of het verlies bij de verschillende prijzen van de onderliggende waarde. De grafiek toont voor elke prijs van de onderliggende waarde het bijbehorende winst- of verliesniveau en bij welke prijs van de onderliggende waarde dat niveau gelijk aan nul is.
31. Voor priip's in categorie 1 overeenkomstig punt 4, c), van bijlage II wordt een redelijke en voorzichtige beste raming van de verwachte waarden voor de prestatiescenario's omschreven in punt 1, a), b) en c), aan het eind van de aanbevolen periode van bezit gegeven.

De geselecteerde en weergegeven scenario's zijn in overeenstemming met en complementair aan de overige informatie in het essentiële-informatiedocument, inclusief het algemene risicoprofiel voor het priip. De priip-ontwikkelaar zorgt ervoor dat de scenario's stroken met interne conclusies over productbeheer, zoals de uitkomsten van eventuele door de ontwikkelaar voor het priip uitgevoerde stresstests en gegevens en analyses die zijn gebruikt om de andere informatie in het essentiële-informatiedocument tot stand te brengen.

De scenario's worden zo geselecteerd dat de mogelijke resultaten van het priip onder gunstige én onder ongunstige omstandigheden evenwichtig worden weergegeven, maar alleen scenario's die redelijkerwijs te verwachten zijn, worden getoond. De scenario's worden niet zodanig gekozen dat gunstige resultaten ten onrechte meer aandacht krijgen dan ongunstige.

Berekening van scenariowaarden voor tussenliggende perioden van bezit

32. Voor priip's met een aanbevolen periode van bezit tussen 1 en 10 jaar wordt de prestatie weergegeven in twee verschillende perioden van bezit: aan het eind van het eerste jaar en aan het eind van de aanbevolen periode van bezit.
33. Voor priip's met een aanbevolen periode van bezit van 10 jaar of meer wordt de

prestatie weergegeven in drie perioden van bezit: aan het eind van het eerste jaar, aan het eind van het jaar waarin de aanbevolen periode van bezit voor de helft is verstreken, en aan het eind van de aanbevolen periode van bezit.

34. Voor priip's met een aanbevolen periode van bezit van één jaar of minder worden geen prestatiescenario's weergegeven voor tussenliggende perioden van bezit.
35. Voor priip's in categorie 2 worden de te vermelden waarden voor de tussenliggende perioden voor het ongunstige, het gematigde en het gunstige scenario berekend overeenkomstig de punten 5 tot en met 14 van deze bijlage, aan de hand van de in punt 6 gespecificeerde periode, maar op basis van de resultaten die in de tussenliggende periode van bezit zijn bereikt.
36. Voor priip's in categorie 2 worden de voor de tussenliggende perioden weer te geven waarden voor het stressscenario berekend aan de hand van de formules in de punten 18 en 19 van deze bijlage, waarbij N staat voor het aantal handelsperioden vanaf de begindatum tot het eind van de tussenliggende periode. Punt 20 van deze bijlage is ook van toepassing op de tussenliggende perioden.
37. Tenzij punt 38 van deze bijlage van toepassing is, worden voor in de punten 15 en 29 van deze bijlage bedoelde priip's, priip's in categorie 3 en priip's in categorie 4 de voor de tussenliggende periode van bezit weer te geven scenariowaarden door de priip-ontwikkelaar geschat op een manier die overeenstemt met de schatting aan het eind van de aanbevolen periode van bezit.
38. Voor priip's in categorie 1 zijnde futures, callopties en putopties die op een gereguleerde markt of op een daarmee overeenkomstig artikel 28 van Verordening (EU) nr. 600/2014 gelijkwaardig geachte markt van een derde land worden verhandeld, of voor in punt 90, d) van bijlage VI bedoelde priip's, kunnen de prestatiescenario's enkel worden weergegeven aan het eind van de aanbevolen periode van bezit.

Algemene eisen

39. De prestatiescenario's van het priip worden berekend onder aftrek van alle toepasselijke kosten overeenkomstig bijlage VI voor het scenario en de periode van bezit die worden gepresenteerd.
40. Prestatiescenario's worden berekend aan de hand van bedragen die consistent zijn met de bedragen die worden gebruikt voor de berekening van de kosten zoals gespecificeerd in de punten 90 en 91 van bijlage VI.
41. Voor priip's zijnde forwards, futures, CFD's (contract for difference) of swaps worden prestatiescenario's berekend onder de aanname dat het in punt 40 gespecificeerde bedrag het notionele bedrag is.
42. De prestatiescenario's worden gepresenteerd in monetaire eenheden. De cijfers worden standaard afgerond op de dichtstbijzijnde 10 EUR of de desbetreffende valuta, tenzij er specifieke uitbetalingsvoorwaarden zijn, waardoor het misleidend kan zijn de cijfers op de dichtstbijzijnde 10 EUR af te ronden; in dat geval mag de priip-ontwikkelaar tot op de dichtstbijzijnde euro afgeronde cijfers presenteren. Onverminderd punt 7 van deze bijlage geven de geldbedragen de som weer van de bedragen die de retailbelegger

tijdens de aanhoudingsperiode zou ontvangen (na aftrek van kosten), bestaande uit:

- a) de aan het eind van de periode van bezit verschuldigde betalingen, met inbegrip van het terugbetaalde kapitaal;
- b) de vóór het einde van de periode van bezit ontvangen coupons of andere bedragen, zonder dat deze bedragen opnieuw worden geïnvesteerd.

43. Voor priip's zijnde forwards, futures, CFD's (contract for difference) of swaps geven prestatiescenario's in monetaire eenheden de tijdens de periode van bezit gemaakte winsten of verliezen weer.

44. De prestatiescenario's worden ook in percentages gepresenteerd, als het gemiddelde jaarlijks rendement op de inleg. Het percentage wordt berekend met de scenariowaarde als teller en het bedrag van het oorspronkelijke beleggingsbedrag of de betaalde prijs als noemer, volgens onderstaande formule:

$(\text{scenariowaarde/initiële belegging})^{1/T} - 1$, indien $T > 1$. Daarbij staat T voor de duur van de periode van bezit in jaren.

45. Voor aanbevolen perioden van bezit korter dan één jaar weerspiegelen prestatiescenario's in percentages het verwachte rendement voor die periode, niet geannualiseerd.

46. Voor priip's zijnde forwards, futures, CFD's (contract for difference) of swaps wordt het rendementspercentage berekend op basis van het notionele bedrag van het contract en wordt de berekening toegelicht in een voetnoot. De formule voor de berekening is als volgt:

$(\text{Nettowinst of -verlies/Notioneel bedrag})^{1/T} - 1$, indien $T > 1$.

In de voetnoot moet worden aangegeven dat het potentiële rendement wordt berekend als een percentage op het notionele bedrag.

47. Voor verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten geldt het volgende naast de onder punt 28 van deze bijlage hierboven bedoelde methoden bij de berekening van de prestatiescenario's voor de belegging:

- a) toekomstige winstdeling wordt in aanmerking genomen;
- b) aannamen voor toekomstige winstdeling stemmen overeen met de aanname voor het jaarlijks rendement op de onderliggende activa;
- c) aannamen voor de verdeelwijze van toekomstige winst tussen de priip-ontwikkelaar en de retailbelegger en andere aannamen voor toekomstige winstdeling zijn realistisch en stroken met de actuele bedrijfspraktijk en -strategie van de priip-ontwikkelaar. Indien er voldoende bewijs is dat de onderneming haar praktijk of strategie gaat wijzigen, stemmen de aannamen voor winstdeling overeen met de gewijzigde praktijk of strategie. Voor levensverzekeraars in de zin van Richtlijn 2009/138/EG stemmen die aannamen overeen met de aannamen voor toekomstige beheeractiviteiten voor de waardering van technische voorzieningen op de Solvabiliteit II-balans;
- d) een prestatiecomponent die betrekking heeft op deling in discretionair uit te keren

- winst, wordt alleen in de gunstige prestatiescenario's aangenomen;
- e) de prestatiescenario's worden berekend op basis van de beleggingsbedragen beschreven in punt 40 van deze bijlage.”
-

*BIJLAGE V**“BIJLAGE V***METHODOLOGIE VOOR DE PRESENTATIE VAN PRESTATIESCENARIO'S****DEEL 1****Algemene specificaties van de presentatie**

1. De prestatiescenario's worden op een manier gepresenteerd die nauwkeurig, eerlijk, duidelijk en niet misleidend is en waarschijnlijk begrijpelijk is voor de gemiddelde retailbelegger.
2. In elk geval worden de volgende beschrijvende toelichtingen uit deel 2 van deze bijlage opgenomen:
 - a) element A;
 - b) element B, dat duidelijk boven de tabel of grafiek van het prestatiescenario wordt weergegeven.
3. Voor alle priip's, met uitzondering van de in punt 30 van bijlage IV bedoelde priip's in categorie 1:
 - a) element C in deel 2 van deze bijlage wordt duidelijk boven de tabel van het prestatiescenario weergegeven;
 - b) informatie over het minimale beleggingsrendement wordt vermeld in de tabel van het prestatiescenario en in voorkomend geval wordt element G in deel 2 van deze bijlage opgenomen. Indien een minimumrendement wordt gegarandeerd, wordt dat minimumrendement vermeld in geldbedragen voor de perioden van bezit waarvoor de garantie geldt. Indien er geen minimumrendement wordt gegarandeerd, of indien de garantie slechts voor sommige maar niet voor alle perioden van bezit geldt, wordt voor de betrokken perioden van bezit een beschrijving opgenomen waarin staat dat retailbeleggers het belegde bedrag geheel of gedeeltelijk kunnen verliezen of, indien van toepassing, dat retailbeleggers meer kunnen verliezen dan zij belegden, zoals beschreven in deel 3 van deze bijlage.
4. Wanneer een stressscenario wordt getoond, wordt het beschrijvende element D in deel 2 van deze bijlage opgenomen.
5. Voor priip's in categorie 2, met uitzondering van die bedoeld in punt 15 van bijlage IV, worden voor het ongunstige, het gematigde en het gunstige scenario beschrijvende toelichtingen opgenomen met element E in deel 2 van deze bijlage.
6. Voor priip's in categorie 1 met uitzondering van die bedoeld in punt 30 van bijlage IV, in punt 15 van bijlage IV bedoelde priip's in categorie 2, priip's in categorie 3 en priip's in categorie 4 wordt een korte toelichting van de weergegeven scenario's opgenomen met een maximum van 300 tekens in gewone taal.
7. De elementen H, I, J en K in deel 2 van deze bijlage worden ook opgenomen in het

- geval van in punt 30 van bijlage IV bedoelde priip's in categorie 1.
8. Tussenliggende perioden van bezit worden getoond overeenkomstig de punten 32, 33 en 34 van bijlage IV. De tussenliggende perioden kunnen verschillen afhankelijk van de duur van de aanbevolen periode van bezit.
 9. Voor priip's die geen prestatiescenario's voor tussenliggende perioden van bezit geven, wordt in voorkomend geval het beschrijvende element F in deel 2 van deze bijlage opgenomen.
 10. Tenzij anders bepaald, gebruiken priip-ontwikkelaars voor alle priip's, met uitzondering van de in punt 30 van bijlage IV bedoelde priip's in categorie 1, de templates in deel 3 van deze bijlage om de prestatiescenario's te presenteren, naargelang het een priip met eenmalige inleg of premiebetaling betreft, of een priip met periodieke betaling of premiebetaling, of een priip als bedoeld in punt 76 quater van bijlage VI.
 11. De term "uitstap" wordt in de tabel van het prestatiescenario gebruikt om het einde van de belegging weer te geven, tenzij deze term voor specifieke soorten priip's misleidend kan zijn; in dat geval mag een alternatieve term worden gebruikt, zoals "beëindiging" of "afkoop".
 12. Voor de in punt 4, b), van bijlage II bedoelde priip's in categorie 1 moet de terminologie indien nodig worden aangepast om de specifieke kenmerken van het priip weer te geven, zoals om te verwijzen naar het notionele bedrag van het priip.
 13. Voor verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten worden extra rijen opgenomen met betrekking tot de premies voor biometrisch risico en een scenario voor de verzekeringsuitkeringen, zoals geïllustreerd in de templates A en B in deel 3 van deze bijlage. Rendementen voor dit scenario worden alleen in geldbedragen getoond.
 14. Voor priip's met periodieke betaling of premiebetaling bevatten de templates ook informatie over het geaccumuleerde beleggingsbedrag en, indien van toepassing, de geaccumuleerde premie voor biometrisch risico, zoals geïllustreerd in template B in deel 3 van deze bijlage.
 15. Voor priip's die bedoeld zijn om levenslang te worden aangehouden, kan de in de prestatiescenario's vermelde aanbevolen periode van bezit aangeven dat het priip bedoeld is om levenslang te worden aangehouden en het aantal jaren vermelden dat als voorbeeld voor de berekening is gebruikt.
 16. Voor priip's die direct ingaande lijfrenten of andere priip's zijn die alleen bedoeld zijn om uit te keren wanneer de verzekerde gebeurtenis zich voordoet, wordt in de tabel van het prestatiescenario, naargelang van het geval, het volgende weergegeven:
 - a) de scenario's bij leven bij de aanbevolen periode van bezit weerspiegelen het geaccumuleerde bedrag van de betalingen aan de retailbelegger;
 - b) indien tussentijdse scenario's bij leven zijn opgenomen, weerspiegelen deze de afkoopwaarden en het geaccumuleerde bedrag van de betalingen aan de retailbelegger op dat moment;
 - c) de scenario's bij verzekerde gebeurtenissen, zoals bij overlijden, geven het vaste bedrag weer dat de begunstigden op dat moment ontvangen.
 17. Wanneer het priip wordt opgevraagd of geannuleerd vóór het eind van de aanbevolen

periode van bezit overeenkomstig de simulatie, wordt de presentatie van de prestatiescenario's dienovereenkomstig aangepast, zoals geïllustreerd in template C in deel 3 van deze bijlage, en worden toelichtingen toegevoegd zodat duidelijk is of een bepaald scenario een vroegtijdige opvraging of annulering omvat en dat niet van herbelegging werd uitgegaan. In scenario's waarbij het priip automatisch wordt opgevraagd of geannuleerd, worden de cijfers gegeven in de kolom "Als u uitstapt bij opvraging of op vervalddag" van template C in deel 3 van deze bijlage. De voor de tussenliggende perioden van bezit vermelde perioden zijn dezelfde voor de verschillende prestatiescenario's en zijn gebaseerd op de aanbevolen periode van bezit indien het priip niet wordt opgevraagd, hetgeen naar verwachting wordt afgestemd op de looptijd ervan. Cijfers voor tussenliggende perioden van bezit worden alleen gegeven voor scenario's waarbij het priip nog niet is opgevraagd of geannuleerd vóór of aan het eind van die tussenliggende periode van bezit en omvatten alle uitstapkosten die op dat moment van toepassing zijn. Indien het priip op basis van de simulatie vóór of aan het eind van die tussenliggende periode van bezit zou zijn opgevraagd, worden voor die periode geen cijfers gegeven.

DEEL 2

Voorgescreven beschrijvende elementen

[Element A] De weergegeven bedragen zijn inclusief alle kosten van het product zelf, (*waar van toepassing*) [maar mogelijk niet inclusief alle kosten die u betaalt aan uw adviseur of distributeur/en inclusief de kosten van uw adviseur of distributeur]. In de bedragen is geen rekening gehouden met uw persoonlijke fiscale situatie, die eveneens van invloed kan zijn op hoeveel u terugkrijgt.

[Element B] Wat u bij dit product ontvangt, hangt af van de toekomstige marktprestaties. De marktontwikkelingen in de toekomst zijn onzeker en kunnen niet nauwkeurig worden voorspeld.

[Element C] [Het ongunstige, het gematigde en het gunstige scenario zijn illustraties aan de hand van de slechtste, de gemiddelde en de beste prestaties van [het product/een geschikte benchmark] over de afgelopen [x] jaren.] (*voor priip's in categorie 2, met uitzondering van die bedoeld in punt 15 van bijlage IV*) [De weergegeven scenario's zijn illustraties op basis van prestaties in het verleden en bepaalde aannamen] (*voor andere soorten priip's*). De markten kunnen zich in de toekomst heel anders ontwikkelen.

[Element D] Het stressscenario toont wat u zou kunnen terugkrijgen in extreme marktomstandigheden.

[Element E] Dit soort scenario deed zich voor bij een belegging [*indien van toepassing verwijzing naar benchmark toevoegen*] tussen [*data in jaren toevoegen*].

[Element F] Dit product kan niet [gemakkelijk] worden verkocht. Indien u vroeger dan de aanbevolen periode van bezit uit de belegging stapt [u hebt geen garantie] (*als er slechts voor de aanbevolen periode van bezit een garantie is*) [en] [u [zult/kunt] extra kosten moeten betalen] (*als er uitstapkosten zijn*).

[Element G] Het rendement is alleen gegarandeerd als u [*beschrijf relevante voorwaarden of verwijs naar de plaats in het essentiële-informatiedocument waar deze voorwaarden zijn beschreven, zoals de beschrijvende toelichting overeenkomstig bijlage III*].

[Element H] Deze grafiek illustreert het mogelijke rendement op uw belegging. U kunt de grafiek vergelijken met die van de uitkering op andere derivaten.

[Element I] De weergegeven grafiek toont verschillende mogelijke resultaten en geeft geen exacte indicatie van wat u zou kunnen terugkrijgen. Wat u ontvangt, hangt af van de ontwikkeling van het onderliggende. De grafiek laat voor elke stand van het onderliggende zien wat de winst of het verlies op het product is. De horizontale as laat de mogelijke prijzen van de onderliggende waarde op de vervaldatum zien, en de verticale as de winst of het verlies.

[Element J] U koopt dit product als u verwacht dat de prijs van de onderliggende waarde zal [stijgen/dalen].

[Element K] U verliest maximaal uw volledige inleg (betaalde premie).

DEEL 3

Templates

Template A: eenmalige inleg of eenmalige premiebetaling

Aanbevolen periode van bezit:			
Voorbeeld belegging:	[10 000 EUR]		
(Waar van toepassing) Verzekeringspremie:	[geldbedrag]		
	Als u [uitstapt] na één jaar (indien van toepassing)	Als u [uitstapt] na [.] (indien van toepassing)	Als u [uitstapt] na [aanbevolen periode van bezit]

Scenario's [bij leven]

Minimaal	[Geldbedrag] of [Er is geen minimaal gegarandeerd rendement [als u [uitstapt] vóór [... jaren/maanden/dagen]] (indien van toepassing). U kunt uw belegging geheel of gedeeltelijk verliezen [of verdere betalingen moeten doen om verliezen te dekken] (indien van toepassing)]			
Stress	<i>Wat u kunt terugkrijgen na kosten</i>	EUR	EUR	EUR
	Gemiddeld rendement per jaar	%	%	%
Ongunstig	<i>Wat u kunt terugkrijgen na kosten</i>	EUR	EUR	EUR
	Gemiddeld rendement per jaar	%	%	%
Gematigd	<i>Wat u kunt terugkrijgen na kosten</i>	EUR	EUR	EUR
	Gemiddeld rendement per jaar	%	%	%
Gunstig	<i>Wat u kunt terugkrijgen na kosten</i>	EUR	EUR	EUR
	Gemiddeld rendement per jaar	%	%	%

(Indien van toepassing) Scenario [bij overlijden]

[Verzekerd e gebeurtenis]	<i>Wat uw begunstigten kunnen terugkrijgen na kosten</i>	EUR	EUR	EUR
---------------------------	--	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Template B: periodieke inleg of premiebetaling

Aanbevolen periode van bezit:	[]		
Voorbeeld belegging:	[1 000 EUR] per jaar [geldbedrag]		
<i>(Waar van toepassing)</i> Verzekeringspremie:	per jaar		
	Als u [uitstapt] na één jaar <i>(indien van toepassing)</i>	Als u [uitstapt] na [.] <i>(indien van toepassing)</i>	Als u [uitstapt] na [aanbevolen periode van bezit]
Scenario's [bij leven]			

Minimaal	[Geldbedrag] of [Er is geen minimaal gegarandeerd rendement [als u [uitstapt] vóór [... jaren/maanden/dagen]] <i>(indien van toepassing)</i> . U kunt uw belegging geheel of gedeeltelijk verliezen [of verdere betalingen moeten doen om verliezen te dekken] <i>(indien van toepassing)</i>]		
Stress	<i>Wat u kunt terugkrijgen na kosten</i>	[] EUR	[] EUR
	Gemiddeld rendement per jaar	[] %	[] %
Ongunstig	<i>Wat u kunt terugkrijgen na kosten</i>	[] EUR	[] EUR
	Gemiddeld rendement per jaar	[] %	[] %
Gematigd	<i>Wat u kunt terugkrijgen na kosten</i>	[] EUR	[] EUR
	Gemiddeld rendement per jaar	[] %	[] %
Gunstig	<i>Wat u kunt terugkrijgen na kosten</i>	[] EUR	[] EUR
	Gemiddeld rendement per jaar	[] %	[] %
In de loop van de tijd belegd bedrag		[] EUR	[] EUR

(Indien van toepassing) Scenario [bij overlijden]

[Verzekerde gebeurt enis]	<i>Wat uw begunstigten kunnen terugkrijgen na kosten</i>	[] EUR	[] EUR	[] EUR
In de loop van de tijd betaalde verzekeringspremie		[] EUR	[] EUR	[] EUR

Template C: in punt 76 quater van bijlage VI bedoelde priip's (autocallables)

Aanbevolen periode van bezit:		Totdat het product wordt opgevraagd of op vervaldag komt Dit kan per scenario verschillen en wordt in de tabel aangegeven		
Voorbeeld belegging:		[10 000 EUR]		
		Als u [uitstapt na één jaar (indien van toepassing)]	Als u [uitstapt na [.] (indien van toepassing)]	Als u [uitstapt] bij opvraging of op vervaldag
Scenario's				
Minimaal	[Geldbedrag] of [Er is geen minimaal gegarandeerd rendement [als u [uitstapt] vóór [... jaren/maanden/dagen]] (indien van toepassing). U kunt uw belegging geheel of gedeeltelijk verliezen [of verdere betalingen moeten doen om verliezen te dekken] (indien van toepassing)]			
Stress (product eindigt na [])	<i>Wat u kunt terugkrijgen na kosten</i>	EUR	EUR	EUR
	Gemiddeld rendement per jaar	%	%	%
Ongunstig (product eindigt na [])	<i>Wat u kunt terugkrijgen na kosten</i>	EUR	EUR	EUR
	Gemiddeld rendement per jaar	%	%	%
Gematigd (product eindigt na [])	<i>Wat u kunt terugkrijgen na kosten</i>	EUR	EUR	EUR
	Gemiddeld rendement per jaar	%	%	%
Gunstig (product eindigt na [])	<i>Wat u kunt terugkrijgen na kosten</i>	EUR	EUR	EUR
	Gemiddeld rendement per jaar	%	%	%".

BIJLAGE VI

Bijlage VI bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/653 wordt als volgt gewijzigd:

1) In punt 3 wordt punt a) vervangen door:

“a) distributievergoeding, voor zover het bedrag bekend is bij de icbe-beheermaatschappij of de abi-beheerder; als het feitelijke bedrag niet bekend is bij de icbe-beheermaatschappij of de abi-beheerder, wordt het maximum van de mogelijke bekende distributiekosten voor het desbetreffende priip vermeld;”.

2) Punt 5 wordt als volgt gewijzigd:

a) in punt a) wordt punt i) vervangen door:

“i) de icbe-beheermaatschappij of de abi-beheerder;”;

b) punt g) wordt vervangen door:

“g) kosten van distributie of marketing, voor zover het bedrag bekend is bij de icbe-beheermaatschappij of de abi-beheerder; als het feitelijke bedrag niet bekend is bij de icbe-beheermaatschappij of de abi-beheerder, wordt het maximum van de mogelijke bekende distributiekosten voor het desbetreffende priip vermeld;”;

c) de punten j) en k) worden vervangen door:

“j) betalingen aan derden voor de noodzakelijke kosten in verband met de aankoop of verkoop van activa in de portefeuille van het fonds (inclusief de in de punten 7 tot en met 23 quater van deze bijlage bedoelde transactiekosten);

k) de waarde van goederen of diensten die de icbe-beheermaatschappij of de abi-beheerder of een verbonden persoon ontvangt voor het plaatsen van handelsorders;”;

d) in punt l) wordt punt i) vervangen door:

- “i) indien het onderliggende een icbe of abi is, wordt de meest recente beschikbare samenvattende kostenindicator gebruikt, indien nodig aangepast om de werkelijk gemaakte distributiekosten weer te geven; die waarde wordt gebaseerd hetzij op de waarde die is gepubliceerd door de icbe, de abi of de exploitant ervan, of de icbe-beheermaatschappij of de abi-beheerder, hetzij op een waarde die is berekend door een betrouwbare derde, als die actueler is dan de gepubliceerde waarde;”;
 - e) in punt m) wordt punt i) vervangen door:
 - “i) de meest recent beschikbare samenvattende kostenindicator van het onderliggende priip wordt in de berekening opgenomen en, indien nodig, aangepast om de werkelijk gemaakte instapkosten weer te geven;”;
 - f) punt q) wordt vervangen door:
 - “q) impliciete kosten gemaakt door gestructureerde beleggingsfondsen als bedoeld in deel II van deze bijlage, en met name de punten 36 tot en met 46 van deze bijlage;”.
- 3) In punt 6 wordt punt a) vervangen door:
 - “a) een prestatieafhankelijke vergoeding voor de icbe-beheermaatschappij of de abi-beheerder of een beleggingsadviseur, inclusief prestatievergoedingen als bedoeld in punt 24 van deze bijlage;”.
- 4) De punten 7 en 8 worden vervangen door:
 - “7. Transactiekosten worden geannualiseerd op basis van de gemiddelde transactiekosten van het priip over de afgelopen drie jaar waarbij het gemiddelde van alle transacties wordt berekend. Voor een priip dat minder dan drie jaar actief is, worden de transactiekosten berekend volgens de in de punten 21, 22 en 23 van deze bijlage beschreven methodologie.
 - 8. De totale transactiekosten voor een priip worden in de basisvaluta van het priip

berekend als de som van de transactiekosten bepaald overeenkomstig de punten 8 bis tot en met 23 bis van deze bijlage voor alle afzonderlijke transacties die in de opgegeven periode zijn verricht door het priip. Deze som wordt omgezet in een percentage via deling door het gemiddelde van de nettoactiva van het priip in diezelfde periode.”.

- 5) Het volgende punt 8 bis wordt ingevoegd:

“8 bis. Een minimum aan expliciete transactiekosten als bedoeld in punt 11 bis van deze bijlage wordt openbaar gemaakt.”.

- 6) Punt 10 wordt vervangen door:

“10. Voor beleggingen in andere instrumenten of activa worden schattingen van transactiekosten volgens de in de punten 19 en 20 van deze bijlage beschreven methodologie gebruikt. Transactiekosten in verband met niet-financiële activa worden berekend overeenkomstig punt 20 bis van deze bijlage.”.

- 7) Aan punt 11 wordt het volgende punt c) toegevoegd:

“c) het antiverwateringsvoordeel wordt alleen in aanmerking genomen voor zover het de totale transactiekosten niet onder de expliciete transactiekosten brengt.”.

- 8) De volgende punten 11 bis en 11 ter worden ingevoegd:

“11 bis. De expliciete kosten omvatten de kosten en lasten die het priip maakt en die worden betaald uit financiële beleggingen van retailbeleggers in het priip voor de verwerving of vervreemding van de onderliggende activa van het priip, zoals maar niet beperkt tot provisies betaald aan makelaars of andere intermediairs, zegelrechten of marktbelastingen, contractuele vergoedingen en uitvoeringsprovisies voor otc-derivaten, indien van toepassing.

11 ter. De totale expliciete kosten worden berekend als de som van de kosten van alle transacties die het priip in de afgelopen drie jaar heeft verricht. Die som wordt omgezet in een percentage via deling door de gemiddelde nettoactiva van het priip in diezelfde periode. De openbaar te maken minimale expliciete kosten worden geannualiseerd op basis van een gemiddelde van expliciete kosten van het priip over de afgelopen drie jaar, waarbij het gemiddelde van alle transacties wordt

berekend.”.

9) De punten 14 en 15 worden vervangen door:

“14. De prijs van aankomst is de middenkoers van de belegging op het tijdstip van verzending van de transactieorder naar een andere persoon. Voor orders waarvan de transactie plaatsvindt op een andere dag dan die van oorspronkelijke verzending aan een andere persoon, is de prijs van aankomst de openingsprijs van de belegging op de dag van de transactie of, als de openingsprijs niet beschikbaar is, de vorige slotprijs. Als een prijs niet beschikbaar is op het tijdstip van verzending van de transactieorder naar een andere persoon is de prijs van aankomst de meest recente beschikbare prijs of, als geen recente prijs beschikbaar is, een verantwoorde onafhankelijke prijs of, als geen verantwoorde onafhankelijke prijs beschikbaar is, de openingsprijs op de dag van de transactie of, als de openingsprijs niet beschikbaar is, de vorige slotprijs. Indien een order wordt uitgevoerd zonder naar een andere persoon te worden verzonden, is de prijs van aankomst de middenkoers van de belegging op het tijdstip van uitvoering van de transactie.

15. Als er geen informatie beschikbaar is over het tijdstip van verzending van de transactieorder naar een andere persoon (of als die informatie niet voldoende nauwkeurig is) of als er geen informatie beschikbaar is over de prijs van dat tijdstip, mag als de prijs van aankomst een verantwoorde onafhankelijke prijs worden gebruikt, of als geen verantwoorde onafhankelijke prijs beschikbaar is, de openingsprijs van de belegging op de dag van de transactie of, als de openingsprijs niet beschikbaar is, de vorige slotprijs.”.

10) Punt 18 wordt vervangen door:

“18. Bij de berekening van de kosten in verband met orders die aanvankelijk worden geveild, wordt de prijs van aankomst bepaald als de middenkoers onmiddellijk voorafgaand aan de veiling. Bij de berekening van de kosten in verband met orders die op een vooraf bepaald tijdstip worden uitgevoerd, wordt de prijs van aankomst berekend op dat vooraf bepaalde tijdstip, zelfs indien de order vóór dat tijdstip voor uitvoering is verzonden.”.

11) Na punt 18 worden de volgende titel en punt 18 bis ingevoegd:

“Over-the-counter uitgevoerde transacties

18 bis. In afwijking van de punten 12 tot en met 16 van deze bijlage worden de werkelijke transactiekosten voor over-the-counter uitgevoerde transacties als volgt berekend:

- a) indien een transactie wordt uitgevoerd nadat van meer dan één potentiële tegenpartij bied- en laatprijzen zijn verkregen, wordt de prijs van aankomst vastgesteld als:
 - i) het middenpunt tussen de beste biedprijs en de beste laatprijs, wanneer de beste biedprijs lager is dan de beste laatprijs;
 - ii) de beste biedprijs in het geval van een verkoop of de beste laatprijs in het geval van een aankoop, wanneer de beste biedprijs hoger is dan de beste laatprijs;
- b) wanneer een transactie wordt uitgevoerd zonder dat zowel bied- als laatprijzen zijn verkregen, worden de transactiekosten berekend door het aantal verhandelde rechten van deelneming te vermenigvuldigen met de helft van de waarde van de spread tussen de bied- en de laatprijs van het instrument, terwijl de waarde van die spread wordt berekend op de volgende basis:
 - i) op basis van een combinatie van live bied- en laatkoersen op de markt, indien beschikbaar;
 - ii) indien geen live bied- en laatkoersen op de markt beschikbaar zijn, worden ze bepaald op basis van spreads verkregen uit:
 - hetzij eerdere transacties in activa met vergelijkbare kenmerken (looptijd, vervaldag, coupon, call-/putmogelijkheden) en liquiditeit, aan de hand van eerder door de priip-ontwikkelaar uitgevoerde transacties, hetzij
 - gegevens die door een onafhankelijke derde zijn geverifieerd of een taxatie van activa van een onafhankelijke derde.”.

- 12) Het volgende punt 20 bis wordt ingevoegd:

“20 bis. Bij de berekening van de kosten in verband met niet-financiële activa worden de transactiekosten berekend als het totaal van de werkelijke kosten die rechtstreeks met die transactie verband houden, met inbegrip van alle kosten, provisies, belastingen en andere betalingen (zoals heffingen om verwatering tegen te gaan), indien die activa zijn gemaakt uit de activa van het priip. Indien de kosten worden afgeschreven over een periode die in de grondslagen voor financiële verslaggeving van het priip is gespecificeerd, zijn de werkelijke kosten gelijk aan de kostenbedragen die over de laatste drie jaar zijn afgeschreven.”.

- 13) Na punt 23 wordt het volgende punt 23 bis ingevoegd:

“Laag aantal transacties en andere soortgelijke gevallen

23 bis. In afwijking van de punten 12 tot en met 18 bis van deze bijlage kunnen transactiekosten worden berekend volgens de in punt 21, b), van deze bijlage beschreven methode indien aan een of meer van de volgende voorwaarden is voldaan:

- a) een priip heeft in de afgelopen drie jaar een zeer laag aantal transacties verricht;
- b) de totale waarde van alle transacties die in de afgelopen drie jaar zijn verricht, vertegenwoordigt een zeer laag percentage van de intrinsieke waarde van het priip;
- c) de raming van de totale transactiekosten is niet significant in vergelijking met de raming van de totale kosten.”.

- 14) Na punt 23 bis worden de volgende titel en de volgende punten 23 ter en 23 quater ingevoegd:

“Gebruik van gegevens vóór 31 december 2024

23 ter. Voor priip's die icbe's of abi's zijn waarvoor een lidstaat uiterlijk op 31 december 2021 regels inzake de vorm en inhoud van het essentiële-informatiedocument heeft toegepast, zoals vastgesteld in de artikelen 78 tot en met 81 van Richtlijn 2009/65/EG, kunnen de transactiekosten tot en met 31 december 2024 worden berekend volgens de in punt 21 van deze bijlage

vastgestelde methode.

23 quater. Indien een verzekeringsgebaseerd beleggingsproduct belegt in een icbe of abi als bedoeld in punt 23 ter van deze bijlage, kunnen de transactiekosten voor die beleggingen tot en met 31 december 2024 worden berekend volgens de in punt 21 van deze bijlage vastgestelde methode.”.

15) In deel 2 wordt titel I vervangen door:

“I. IN TABEL 1 “KOSTEN IN DE LOOP VAN DE TIJD” OP TE NEMEN GEAGGREGEEERDE KOSTENCIJFERS”.

16) De punten 61 en 62 worden vervangen door:

“61. De totale kosten zijn alle kosten voor de betrokken periode van bezit die de priip-ontwikkelaar bekend zijn, in voorkomend geval met inbegrip van de uitstapkosten, en worden als volgt berekend:

- a) voor beleggingsfondsen de som van de kosten bedoeld in de punten 1 en 2 van deze bijlage plus de som van de kosten bedoeld in de punten 4 en 6 van deze bijlage;
- b) voor andere priip's dan beleggingsfondsen, met uitzondering van de in punt 30 van bijlage IV bedoelde priip's, de som van de kosten bedoeld in de punten 27 en 28 van deze bijlage plus de som van de kosten bedoeld in de punten 31 en 32 van deze bijlage;
- c) voor in punt 30 van bijlage IV bedoelde priip's de som van de kosten bedoeld in de punten 34 en 35 van deze bijlage;
- d) voor verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten de som van de kosten bedoeld in de punten 47 en 48 van deze bijlage plus de som van de kosten bedoeld in de punten 50 en 51 van deze bijlage.

62. De tabel “Kosten in de loop van de tijd” omvat tevens de totale samenvattende kostenindicatoren van het priip, berekend als de vermindering van de opbrengst als gevolg van de overeenkomstig de punten 70, 71 en 72 van deze bijlage berekende totale kosten.”.

17) De titel na punt 62 wordt geschrapt.

18) Punt 63 wordt vervangen door:

“63. Wanneer een aanname over de prestaties van het priip nodig is voor de berekening van de kostencijfers (uitgedrukt in geldbedragen of percentages), worden de in de berekening gebruikte prestaties van het priip bepaald overeenkomstig punt 71 van deze bijlage.”.

19) Na punt 63 worden de volgende titel II van deel 2 en een ondertitel ingevoegd:

“II. IN TABEL 2 “SAMENSTELLING VAN DE KOSTEN” OP TE NEMEN
SAMENVATTENDE KOSTENINDICATOREN PER SOORT KOSTEN

Eenmalige kosten en indicatoren van eenmalige kosten”.

20) Punt 64 wordt vervangen door:

“64. Voor de berekening van de indicatoren van de instap- en uitstapkosten worden de kosten in aanmerking genomen die overeenkomstig deel 1 van deze bijlage als instap- of uitstapkosten zijn vastgesteld. Voor verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten zijn de indicatoren van de instap- en uitstapkosten van het priip de vermindering van de jaarlijkse opbrengst als gevolg van instap- en uitstapkosten, indien het priip gedurende de aanbevolen periode van bezit wordt aangehouden, berekend overeenkomstig de punten 70, 71 en 72 van deze bijlage. Voor priip's zijn de indicatoren van de instap- en uitstapkosten de kosten in monetaire eenheden indien het product gedurende één jaar wordt aangehouden (of voor de aanbevolen periode van bezit indien die korter is), berekend op basis van een netto-prestatie van 0 %.”.

21) De titel na punt 64 en de punten 65, 66 en 67 worden vervangen door:

“Indicatoren van vaste kosten: transactiekosten en andere vaste kosten

65. De indicatoren van de vaste kosten van het priip worden als volgt berekend:

- a) voor verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten: de vermindering van de jaarlijkse opbrengst als gevolg van instap- en uitstapkosten, indien het priip

gedurende de aanbevolen periode van bezit wordt aangehouden, berekend overeenkomstig de punten 70, 71 en 72 van deze bijlage;

- b) voor priip's: het bedrag van de lopende kosten in monetaire eenheden indien het product gedurende één jaar wordt aangehouden (of voor de aanbevolen periode van bezit indien die korter is), berekend op basis van een netto-prestatie van 0 %.

66. Voor de berekening van indicator van de transactiekosten worden de volgende kosten in aanmerking genomen:

- a) voor beleggingsfondsen: de in de punten 7 tot en met 23 quater van deze bijlage bedoelde transactiekosten;
- b) voor andere priip's dan beleggingsfondsen, met uitzondering van de in punt 30 van bijlage IV bedoelde priip's: de in punt 29, c), van deze bijlage bedoelde kosten;
- c) voor verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten: de in punt 52, h), van deze bijlage bedoelde kosten.

67. Voor de berekening van de indicator van de andere vaste kosten (in bijlage VII “beheerskosten en andere administratie- of exploitatiekosten” genoemd) zijn de in aanmerking te nemen kosten het verschil tussen de totale kosten overeenkomstig punt 61 van deze bijlage en de som van de indicator van de eenmalige kosten, overeenkomstig punt 64 van deze bijlage, plus de indicator van de transactiekosten, overeenkomstig punt 66 van deze bijlage, plus de indicatoren van de incidentele kosten, overeenkomstig de punten 68 en 69 van deze bijlage.”.

22) De titel na punt 67 en de punten 68 en 69 worden vervangen door:

“Incidentele kosten en indicatoren van incidentele kosten (prestatievergoedingen en carried interests)

68. De indicatoren van de incidentele kosten van het priip worden als volgt berekend:

- a) voor verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten: de vermindering van de jaarlijkse opbrengst als gevolg van prestatievergoedingen of carried interest,

of beide, indien het priip gedurende de aanbevolen periode van bezit wordt aangehouden, berekend overeenkomstig de punten 70, 71 en 72 van deze bijlage;

- b) voor priip's: de kosten in monetaire eenheden indien het priip gedurende één jaar wordt aangehouden (of voor de aanbevolen periode van bezit indien die korter is), berekend op basis van een netto-prestatie van 0 %.

69. Voor de berekening van de prestatievergoedingen worden voor beleggingsfondsen de kosten overeenkomstig punt 6, a), van deze bijlage in aanmerking genomen. Voor de berekening van de carried interests worden voor beleggingsfondsen de kosten overeenkomstig punt 6, b), van deze bijlage in aanmerking genomen”.

23) Na punt 69 wordt de volgende titel ingevoegd:

“III. BEREKENING VAN DE KOSTENCIJFERS”.

24) de punten 70 en 71 worden vervangen door:

“70. De in de delen I en II van deze bijlage vermelde vermindering van de opbrengst wordt berekend aan de hand van bedragen die overeenkomen met de in de punten 90 en 91 van deze bijlage vermelde bedragen. Zij wordt berekend als het verschil tussen twee percentages i en r , waarbij r staat voor het jaarlijkse interne rendement met betrekking tot brutobetalingen door en geschatte uitkeringen aan de retailbelegger voor de desbetreffende periode van bezit, en i voor het jaarlijkse interne rendement voor het desbetreffende kosteloze scenario.

71. De schatting van toekomstige uitkeringen voor de berekening van de kosten volgens punt 70 van deze bijlage is gebaseerd op de volgende aannamen:

- a) voor in punt 30 van bijlage IV bedoelde priip's en voor alle priip's voor de kostenindicatoren die aantonen dat het priip gedurende één jaar of minder wordt aangehouden, wordt uitgegaan van een gestandaardiseerde netto-prestatie van 0 %;
- b) behalve wanneer punt a) van toepassing is, wordt de prestatie van het priip berekend met behulp van de methodologie en de onderliggende hypothese waarmee het gematigde scenario uit het deel over prestatiescenario's in het

essentiële-informatiedocument is geschat;

- c) voor de schatting van de uitkeringen wordt aangenomen dat alle kosten die volgens punt 61 van deze bijlage in de totale kosten zijn opgenomen, in mindering zijn gebracht.”.

- 25) Na punt 75 wordt de volgende titel ingevoegd:

“Specifieke vereisten voor priip’s met een aanbevolen periode van bezit van minder dan één jaar”.

- 26) Na punt 76 wordt de titel “**Berekening van de ratio’s**” geschrapt.

- 27) Het volgende punt 76 bis wordt ingevoegd:

“76 bis. De kostenindicatoren in percentages worden berekend op basis van de geaggregeerde kosten in de periode gedeeld door het beleggingsbedrag en er wordt een voetnoot toegevoegd om die berekening toe te lichten en te waarschuwen dat deze niet te vergelijken zijn met jaarlijkse kostenindicatoren in percentages die voor andere priip’s worden gegeven.”.

- 28) Na punt 76 bis worden de volgende titel en punt 76 ter ingevoegd:

“Specifieke vereisten voor priip’s die forwards, futures, CFD’s (contract for difference) of swaps zijn

76 ter. De kostenindicatoren in percentages worden berekend op basis van het notionele bedrag van het contract en er wordt een voetnoot toegevoegd om die berekening toe te lichten.”.

- 29) Na punt 76 ter worden de volgende titel en punt 76 quater ingevoegd:

“Specifieke vereisten voor priip’s die automatisch kunnen worden opgevraagd of geannuleerd vóór het einde van de aanbevolen periode van bezit indien aan bepaalde vooraf vastgestelde voorwaarden is voldaan

76 quater. De kostencijfers worden weergegeven aan de hand van twee verschillende scenario’s:

- a) het priip wordt op de eerst mogelijke datum opgevraagd;
- b) het priip komt op vervaldag.

De kostencijfers worden berekend op basis van een prestatie die consistent is met elk scenario.”.

30) De punten 78, 79 en 80 worden vervangen door:

- “78. De kostencijfers in geldbedragen worden afgerond op de dichtstbijzijnde euro. De kostenindicatoren in percentages worden uitgedrukt met één cijfer achter de komma.
79. De kostencijfers worden minstens één keer per jaar berekend.
80. De kostencijfers zijn gebaseerd op de meest recente kostenberekeningen die door de priip-ontwikkelaar zijn vastgesteld. Onverminderd punt 77 van deze bijlage worden de kosten gewaardeerd “met inbegrip van alle belastingen”.

Voor beleggingsfondsen is het volgende van toepassing:

- a) per aandelenklasse wordt afzonderlijk een berekening gemaakt maar als de rechten van deelneming van twee of meer klassen gelijk in rang zijn, kan worden volstaan met één berekening voor die klassen;
- b) in het geval van een paraplufonds wordt elk samenstellend onderdeel of subfonds voor de toepassing van deze bijlage afzonderlijk behandeld maar worden alle aan het fonds als geheel toe te rekenen lasten over alle subfondsen verdeeld op een voor alle beleggers eerlijke wijze.”.

31) Punt 82 wordt vervangen door:

- “82. De achteraf bepaalde cijfers zijn gebaseerd op recente kostenberekeningen waarvan de priip-ontwikkelaar redelijkerwijs heeft vastgesteld dat ze daarvoor geschikt zijn. De cijfers kunnen gebaseerd zijn op de kosten die het priip heeft opgenomen in de resultatenrekening in zijn laatste jaarverslag of halfjaarverslag, indien de resultatenrekening voldoende recent is. Als de resultatenrekening niet voldoende recent is, wordt gebruikgemaakt van een vergelijkbare berekening op basis van de

kosten die zijn gemaakt in een recentere periode van twaalf maanden.”.

32) Punt 84 wordt vervangen door:

“84. Als de aan een onderliggende icbe of abi toe te rekenen kosten in aanmerking moeten worden genomen, is het volgende van toepassing:

- a) de kostenindicator van elke onderliggende icbe of abi wordt verdeeld in verhouding tot het aandeel in de intrinsieke waarde van het priip van die icbe of abi op de desbetreffende datum, namelijk de datum waarop de cijfers van het priip worden overgenomen;
- b) alle aldus verdeelde cijfers worden opgeteld bij de totale kosten van het beleggende priip zelf, zodat een totaaloverzicht ontstaat.”.

33) Titel II van deel 2 wordt geschrapt.

34) Punt 90 wordt vervangen door:

“90. De in artikel 5 bedoelde tabellen bevatten een indicatie van de kosten die de priip-ontwikkelaar bekend zijn in geldbedragen en in percentages voor het geval dat de retailbelegger respectievelijk 10 000 EUR belegt in het priip (voor alle priip's behalve die met periodieke inleg of premiebetaling), of 1 000 EUR per jaar (voor priip's met periodieke inleg of premiebetaling). De kostencijfers voor verschillende perioden van bezit, met inbegrip van de aanbevolen periode van bezit, worden als volgt weergegeven:

- a) voor priip's met een aanbevolen periode van bezit van één jaar of minder worden enkel de kosten gegeven bij uitstap aan het eind van de aanbevolen periode van bezit;
- b) voor priip's met een aanbevolen periode van bezit langer dan één jaar en korter dan tien jaar worden de kosten vermeld op basis van uitstap aan het eind van het eerste jaar en aan het eind van de aanbevolen periode van bezit;
- c) voor priip's met een aanbevolen periode van bezit van tien jaar of meer wordt een extra periode van bezit getoond, met vermelding van de kostencijfers bij uitstap bij de helft van de aanbevolen periode van bezit, afgerond op het

einde van het dichtstbijzijnde jaar;

- d) voor priip's waarbij geen uitstap mogelijk is vóór het eind van de aanbevolen periode van bezit, of wanneer een priip wordt geacht geen door de priip-ontwikkelaar of een derde gesteunde alternatieve liquiditeitsfaciliteit te hebben, of als er geen liquiditeitsregelingen zijn, of voor de in punt 30 van bijlage IV bedoelde priip's, kunnen de kosten uitsluitend worden gegeven aan het eind van de aanbevolen periode van bezit.”.

35) De punten 92, 93 en 94 worden geschrapt.

—

*BIJLAGE VII**“BIJLAGE VII***PRESENTATIE VAN DE KOSTEN**

Onmiddellijk onder de titel van het deel “Wat zijn de kosten?” wordt de volgende waarschuwing opgenomen, tenzij de priip-ontwikkelaar weet dat de persoon die advies geeft over het priip of het verkoopt geen extra kosten in rekening zal brengen:

“De persoon die u adviseert over dit product of u dit product verkoopt, brengt u mogelijk andere kosten in rekening. In dat geval verstrekt deze persoon u informatie over deze kosten en over de gevolgen ervan voor uw belegging.”.

In de onderstaande kostentabellen wordt de term “uitstap” gebruikt om het einde van de belegging weer te geven. Indien die term voor specifieke soorten priip’s misleidend kan zijn, mag een alternatieve term worden gebruikt, zoals “beëindiging” of “afkoop”.

Tabel 1 voor alle priip’s behalve die bedoeld in artikel 13, punt b), en in punt 76 quater van bijlage VI (autocallables)

De priip-ontwikkelaar vermeldt de volgende rubrieken, beschrijvingen en tabel 1 met de geaggregeerde kostencijfers in geldbedragen en in percentages als gespecificeerd in de punten 61 en 62 van bijlage VI met de in punt 90 van die bijlage bedoelde perioden van bezit:

“Kosten in de loop van de tijd

De tabellen geven de bedragen weer die uit uw belegging worden gehaald om verschillende soorten kosten te dekken. Deze bedragen variëren naargelang hoeveel u belegt, hoe lang u het product aanhoudt [en hoe goed het product presteert (*indien van toepassing*)]. De hier weergegeven bedragen zijn illustraties op basis van een voorbeeld van een beleggingsbedrag en verschillende mogelijke beleggingsperioden.

We gaan ervan uit dat:

- u [in het eerste jaar] het bedrag terugkrijgt dat u hebt belegd (0 % jaarrendement). [Voor de andere perioden van bezit gaan we ervan uit dat het product presteert zoals aangegeven in het gematigde scenario]

— [10 000 EUR/1 000 EUR per jaar] wordt belegd

	Als u [uitstapt] na één jaar <i>(indien van toepassing)</i>	Als u [uitstapt] na [1/2 van de aanbevolen periode van bezit] <i>(indien van toepassing)</i>	Als u [uitstapt] na [aanbevolen periode van bezit]
Totale kosten	□ EUR	□ EUR	□ EUR
Effect van de kosten per jaar (*)	□ %	□ % per jaar	□ % per jaar

- (*) “Dit illustreert hoe de kosten elk jaar gedurende de periode van bezit uw rendement doen dalen. Hieruit blijkt bijvoorbeeld dat als u uitstapt na de aanbevolen periode van bezit, uw gemiddelde rendement per jaar wordt geraamd op [] % vóór de kosten en [] % na de kosten.”

(Indien van toepassing): “Een deel van de kosten kan worden gedeeld met de verkoper van het product om de diensten te dekken die hij u verleent. *(Indien van toepassing)* [Hij zal u informatie verstrekken over het bedrag].”

(Indien van toepassing): “Deze cijfers omvatten de maximale distributievergoeding die de verkoper van het product u in rekening mag brengen ([] % van het belegde bedrag/[] EUR). Hij zal u informatie verstrekken over de feitelijke distributiekosten.”

Tabel 1 voor in artikel 13, punt b), bedoelde priip's

De priip-ontwikkelaar vermeldt de volgende rubrieken, beschrijvingen en tabel 1 met de geaggregeerde kostencijfers in geldbedragen en in percentages als gespecificeerd in de punten 61 en 62 van bijlage VI met de in punt 90 van die bijlage bedoelde perioden van bezit, waarbij een uitsplitsing wordt gemaakt tussen de kosten van het priip die geen kosten van de onderliggende beleggingsopties zijn (“verzekeringscontract”) en de verschillende kosten van de onderliggende beleggingsopties (“beleggingsopties”):

“Kosten in de loop van de tijd

De tabellen geven de bedragen weer die uit uw belegging worden gehaald om verschillende soorten kosten te dekken. Deze bedragen variëren naargelang hoeveel u belegt, hoe lang u het product aanhoudt [en hoe goed het product presteert (*indien van toepassing*)]. De hier weergegeven bedragen zijn illustraties op basis van een voorbeeld van een beleggingsbedrag en verschillende mogelijke beleggingsperioden.

We gaan ervan uit dat:

- u in het eerste jaar het bedrag terugkrijgt dat u hebt belegd (0 % jaarrendement). Voor de andere perioden van bezit gaan we ervan uit dat het product presteert zoals aangegeven in het gematigde scenario
- [10 000 EUR/1 000 EUR per jaar] wordt belegd

[Verklaring dat de totale kosten voor de retailbelegger bestaan uit een combinatie van de kosten van het priip die geen kosten van de onderliggende beleggingsopties zijn, en de kosten van de onderliggende beleggingsopties, en variëren naargelang van de onderliggende beleggingsopties]”

	Als u [uitstapt] na één jaar (indien van toepassing)	Als u [uitstapt] na [1/2 van de aanbevolen periode van bezit] (indien van toepassing)	Als u [uitstapt] na [aanbevolen periode van bezit]
Totale kosten			
—	EUR	EUR	EUR
Verzekeringscontract	— EUR	— EUR	— EUR
— Beleggingsopties			

Effect van de kosten per jaar (*)

—	%	% per jaar	% per jaar
Verzekeringscontr	— %	— % per jaar	— % per jaar
act			
—			
beleggingsopties			

(*) “Dit illustreert hoe de kosten elk jaar gedurende de periode van bezit uw rendement doen dalen. Hieruit blijkt bijvoorbeeld dat als u uitstapt na de aanbevolen periode van bezit, uw gemiddelde rendement per jaar wordt geraamd op % vóór de kosten en % na de kosten.”

(Indien van toepassing): “Een deel van de kosten kan worden gedeeld met de verkoper van het product om de diensten te dekken die hij u verleent. (Indien van toepassing) [Hij zal u informatie verstrekken over het bedrag.]”

(Indien van toepassing): “Deze cijfers omvatten de maximale distributievergoeding die de verkoper van het product u in rekening mag brengen (% van het belegde bedrag/ EUR). Hij zal u informatie verstrekken over de feitelijke distributiekosten.”

Tabel 1 voor in punt 76 quater van bijlage VI bedoelde priip's (autocallables)

Voor in punt 76 quater van bijlage VI bedoelde priip's luiden de titel, de beschrijving en tabel 1 “Kosten in de loop van de tijd” als volgt:

“Kosten in de loop van de tijd

De tabellen geven de bedragen weer die uit uw belegging worden gehaald om verschillende soorten kosten te dekken. Deze bedragen variëren naargelang hoeveel u belegt, hoe lang u het product aanhoudt [en hoe goed het product presteert (*indien van toepassing*)]. De hier weergegeven bedragen zijn illustraties op basis van een voorbeeld van een beleggingsbedrag en verschillende mogelijke beleggingsperioden.

De looptijd van dit product is onzeker, aangezien het op verschillende tijdstippen kan eindigen, naargelang van de ontwikkeling van de markt. De hier vermelde bedragen houden rekening met twee verschillende scenario's (bij vervroegde opvraging en op verval dag). Indien u besluit vóór de verval dag van het product uit te stappen, kunnen boven op de hier vermelde bedragen uitstapkosten van toepassing zijn.

We gaan ervan uit dat:

- [10 000 EUR/1 000 EUR per jaar] wordt belegd
- de prestatie van het product consistent is met elke aangegeven periode van bezit

	Indien het product op de eerst mogelijke datum wordt opgevraagd []	Indien het product op vervaldag komt
Totale kosten	[] EUR	[] EUR
Effect van de kosten per jaar (*)	[] %	[] % per jaar

- (*) “Dit illustreert hoe de kosten elk jaar gedurende de periode van bezit uw rendement doen dalen. Hieruit blijkt bijvoorbeeld dat als u uitstapt op de vervaldatum, uw gemiddelde rendement per jaar wordt geraamd op [] % vóór kosten en [] % na kosten.”.

(Indien van toepassing): “Een deel van de kosten kan worden gedeeld met de verkoper van het product om de diensten te dekken die hij u verleent. *(Indien van toepassing)* [Hij zal u informatie verstrekken over het bedrag.]”

(Indien van toepassing): “Deze cijfers omvatten de maximale distributievergoeding die de verkoper van het product u in rekening mag brengen ([] % van het belegde bedrag/[] EUR). Hij zal u informatie verstrekken over de feitelijke distributiekosten.”

Tabel 2 voor alle priip's behalve die bedoeld in artikel 13, punt b)

De priip-ontwikkelaar geeft een uitsplitsing van de kosten volgens de indeling in de punten 64 tot en met 69 van bijlage VI, aan de hand van de rubrieken en tabel 2 hieronder.

Er wordt een zeer beknopte beschrijving van de aard van elk soort kosten opgenomen. Dit omvat een numerieke indicator (geldbedrag of percentage) en de berekeningsgrondslag indien die kan worden voorgesteld in eenvoudige termen die waarschijnlijk begrijpelijk zijn voor de doelgroep van het priip. De beschrijving is gebaseerd op een of meer voorbeelden in onderstaande tabel, tenzij deze niet van toepassing zijn.

“Samenstelling van de kosten

Eenmalige kosten bij in- of uitstap		(priip's): Als u [uitstapt] na [één jaar/aanbevolen periode van bezit (indien die minder dan één jaar is)] (verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten): Effect van de kosten per jaar als u [uitstapt] na [aanbevolen periode van bezit]
Instapkosten	[Beschrijf de aard in maximaal 300 tekens. Voorbeelden: — “[] % van het bedrag dat u betaalt wanneer u in deze belegging instapt” — “[] % van de eerste [] premies die u betaalt” — “Deze kosten zijn al inbegrepen in de [prijs/premies] die u betaalt” — “Hierin zijn de distributiekosten van [] % van het belegde bedrag/[] EUR inbegrepen [Dit is het hoogste bedrag dat u in rekening zal worden gebracht] [De verkoper zal u informatie geven welk bedrag feitelijk in rekening wordt gebracht]” — “Wij brengen geen instapkosten in rekening”]	[Maximaal] [] EUR (priip's) of [] % (ibip's)
Uitstapkosten	[Beschrijf de aard in maximaal 300 tekens. Voorbeelden: — “[] % van uw belegging voordat deze aan u wordt uitbetaald” — “Wij brengen voor dit product geen uitstapkosten in rekening, [maar de persoon die u het product verkoopt, doet dat misschien wel]” (Wanneer alleen in specifieke omstandigheden uitstapkosten van toepassing zijn) — “Deze kosten zijn alleen van toepassing als (licht de omstandigheden toe of geef een voorbeeld in maximaal 200 tekens)” Voor verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten waarbij de uitstapkosten alleen gelden vóór uitstap bij de aanbevolen periode van bezit, vermeldt de kolom rechts “n.v.t.” en wordt in deze kolom naast de bovenstaande beschrijvingen ook de volgende verklaring opgenomen: “De uitstapkosten worden in de volgende kolom als “n.v.t.” aangegeven, aangezien ze niet van toepassing zijn als u het product houdt tot de aanbevolen periode van bezit.”	[] EUR (priip's) of [] % (ibip's)

Lopende kosten [die elk jaar in rekening worden gebracht]		
Beheerskosten en andere administratieve - of exploitatiekosten	[Beschrijf de grondslag in maximaal 150 tekens. Voorbeeld: “[] % van de waarde van uw belegging per jaar”]. Dit is een schatting op basis van de feitelijke kosten van het afgelopen jaar.	[] EUR (priip's) of [] % (ibip's)
Transactiekosten	[] % van de waarde van uw belegging per jaar. Dit is een schatting van de kosten die ontstaan wanneer we de onderliggende beleggingen voor het product kopen en verkopen. Het feitelijke bedrag zal variëren naargelang hoeveel we kopen en verkopen.	[] EUR (priip's) of [] % (ibip's)
Incidentele kosten die onder bepaalde voorwaarden in rekening worden gebracht		
Prestatievergoedingen [en carried interest]	[[Beschrijf in maximaal 300 tekens]. Het feitelijke bedrag zal variëren naargelang van de prestaties van uw belegging. De geaggregeerde kostenraming hierboven omvat het gemiddelde over de afgelopen 5 jaar.] of [Er is geen prestatievergoeding voor dit product].	[] EUR (priip's) of [] % (ibip's)

(Indien van toepassing): “Naargelang van het beleggingsbedrag zijn verschillende kosten van toepassing [verklaar de omstandigheden of gebruik een voorbeeld in maximaal 150 tekens]”

Voor priip's die een scala van beleggingsopties aanbieden, maken de ontwikkelaars gebruik van de tabellen 1 en 2 van deze bijlage die van toepassing is op alle priip's behalve die bedoeld in artikel 13, punt b), en punt 76 quater van bijlage VI voor de presentatie van de kosten, waarbij per cijfer en per tabel de verschillende kosten worden getoond.

Voor priip's met een aanbevolen periode van bezit van minder dan één jaar wordt de kostenratio in percentages in de tabellen 1 en 2 aangeduid met “Effect van de kosten” in plaats van “Effect van de kosten per jaar” en in de voetnoot bij tabel 1 wordt het volgende vermeld: “Dit illustreert het effect van de kosten over een periode van bezit van minder dan één jaar. Dit percentage kan niet rechtstreeks worden vergeleken met de cijfers van het effect van de kosten die voor andere priip's worden gegeven.”

Voor priip's waarbij de kostenratio's in percentages worden berekend aan de hand van de notionele waarde, wordt onder de tabel de volgende voetnoot toegevoegd: “Dit illustreert de kosten in verhouding tot de notionele waarde van het priip.”

Tabel 2 voor in artikel 13, punt b), bedoelde priip's

De priip-ontwikkelaar geeft een uitsplitsing van de kosten volgens de indeling in de punten 64 tot en met 69 van bijlage VI, aan de hand van de rubrieken en tabel 2 hieronder. Indien van toepassing voor het soort kosten, wordt een uitsplitsing van de kosten gemaakt in kosten van het priip die geen kosten van de onderliggende beleggingsopties zijn (“verzekeringscontract”) en de verschillende kosten van de beleggingsopties (“beleggingsopties”).

Er wordt een zeer beknopte beschrijving van de aard van elk soort kosten opgenomen. Dit omvat een numerieke indicator (vast bedrag of percentage) en de berekeningsgrondslag indien die kan worden voorgesteld in eenvoudige termen die waarschijnlijk begrijpelijk zijn voor de doelgroep van het priip. De beschrijving is gebaseerd op een of meer voorbeelden in onderstaande tabel, tenzij deze niet van toepassing zijn.

“Samenstelling van de kosten

Eenmalige kosten bij in- of uitstap		Effect van de kosten per jaar als u [uitstapt] na [aanbevolen periode van bezit]
Instapkosten	[Beschrijf de aard in maximaal 300 tekens. Voorbeelden: — “[] % van het bedrag dat u betaalt wanneer u in deze belegging instapt” — “[] % van de eerste [] premies die u betaalt” — “Deze kosten zijn al inbegrepen in de [prijs/premies] die u betaalt” — “Hierin zijn de distributiekosten van [] % van het belegde bedrag/[] EUR inbegrepen]. [Dit is het hoogste bedrag dat u in rekening zal worden gebracht]. [De verkoper zal u informatie geven welk bedrag feitelijk in rekening wordt gebracht]” — “Wij brengen geen instapkosten in rekening”]	“[] %” of “Verzekeringscontract [] % Beleggingsoptie [] — [] %”
Uitstapkosten	[Beschrijf de aard in maximaal 300 tekens. Voorbeelden: — “[] % van uw belegging voordat deze aan u wordt uitbetaald”. — “Wij brengen voor dit product geen uitstapkosten in rekening, [maar de persoon die u het product verkoopt, doet dat misschien wel]”. <i>(Wanneer alleen in specifieke omstandigheden uitstapkosten van toepassing zijn) — “Deze kosten zijn alleen van toepassing als (licht de omstandigheden toe of geef een voorbeeld in maximaal 200 tekens)”</i> <i>Voor verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten waarbij de uitstapkosten alleen gelden vóór uitstap bij de aanbevolen periode van bezit, vermeldt de kolom rechts “n.v.t.” en wordt in deze kolom naast de bovenstaande beschrijvingen ook de volgende verklaring opgenomen: “De uitstapkosten worden in de volgende kolom als “n.v.t.” aangegeven, aangezien zij niet van toepassing zijn als u het product houdt tot de aanbevolen periode van bezit.”</i>	“[] %” of “Verzekeringscontract [] % Beleggingsoptie [] — [] %”
Lopende kosten die elk jaar in rekening worden gebracht		
Beheerskosten en andere administratie - of exploitatiekosten	[Beschrijf de grondslag in maximaal 150 tekens. Voorbeeld: “[] % van de waarde van uw belegging per jaar”]. Dit is een schatting op basis van de feitelijke kosten van het afgelopen jaar.	“[] %” of “Verzekeringscontract [] % Beleggingsoptie [] — [] %”

Transactiekosten	☐ % van de waarde van uw belegging per jaar. Dit is een schatting van de kosten die ontstaan wanneer we de onderliggende beleggingen voor het product kopen en verkopen. Het feitelijke bedrag zal variëren naargelang hoeveel we kopen en verkopen.	“ ☐ %” of “Verzekeringscontract ☐ % Beleggingsoptie ☐ — ☐ %”
Incidentele kosten die onder bepaalde voorwaarden in rekening worden gebracht		
Prestatievergoedingen [en carried interest]	<i>[Beschrijf in maximaal 300 tekens. Het feitelijke bedrag zal variëren naargelang van de prestaties van uw belegging. De geaggregeerde kostenraming hierboven omvat het gemiddelde over de afgelopen 5 jaar.]</i> of [Er is geen prestatievergoeding voor dit product].	“ ☐ %” of “Verzekeringscontract ☐ % Beleggingsoptie ☐ — ☐ %”

(Indien van toepassing): “Naargelang van het beleggingsbedrag zijn verschillende kosten van toepassing [verklaar de omstandigheden of gebruik een voorbeeld in maximaal 150 tekens]”.

*BIJLAGE VIII**“BIJLAGE VIII***INHOUD EN PRESENTATIE VAN INFORMATIE OVER DE PRESTATIES IN HET
VERLEDEN***Definities*

1. Voor de presentatie van informatie over de prestaties in het verleden wordt verstaan onder:
 - a) “icbe”: een icbe waaraan overeenkomstig artikel 5 van Richtlijn 2009/65/EG vergunning is verleend, die:
 - i) een priip in categorie 2 is als vastgesteld in punt 5 van bijlage II, en
 - ii) retailbeleggers niet op bepaalde vooraf bepaalde data op algoritmen gebaseerde betalingen verstrekt die verband houden met de prestaties, of het optreden van prijsveranderingen of de vervulling van andere voorwaarden, van financiële activa, indexen of referentieportefeuilles, of vergelijkbare kenmerken hebben;
 - b) “abi”: een abi in de zin van artikel 4, lid 1, punt a), van Richtlijn 2011/61/EU, die:
 - i) een priip in categorie 2 is als vastgesteld in punt 5 van bijlage II;
 - ii) een abi van het open-end-type is als bedoeld in artikel 1, lid 2, van Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 694/2014 van de Commissie ⁽²⁾, en
 - iii) retailbeleggers niet op bepaalde vooraf bepaalde data op algoritmen gebaseerde betalingen verstrekt die verband houden met de prestaties, of het optreden van prijsveranderingen of de vervulling van andere voorwaarden, van financiële activa, indexen of referentieportefeuilles, of vergelijkbare kenmerken hebben;

⁽²⁾ Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 694/2014 van de Commissie van 17 december 2013 tot aanvulling van Richtlijn 2011/61/EU van het Europees Parlement en de Raad met technische reguleringsnormen voor het vaststellen van de soorten beheerders van alternatieve beleggingsinstellingen (PB L 183 van 24.6.2014, blz. 18).

- c) “unit-linked verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten”: een unit-linked verzekeringsgebaseerd beleggingsproduct dat:
 - i) een priip in categorie 2 is als vastgesteld in punt 5 van bijlage II;
 - ii) mogelijkheden voor uitstap of terugkoop vóór afloop van de aanbevolen periode van bezit heeft waarvoor geen aanmerkelijke beperkende voorwaarden gelden;
 - iii) uitkeringen verstrekt die rechtstreeks verband houden met de waarde van activa die in rechten van deelneming zijn verdeeld, en

- (iv) retailbeleggers niet op bepaalde vooraf bepaalde data op algoritmen gebaseerde betalingen verstrekt die verband houden met de prestaties, of het optreden van prijsveranderingen of de vervulling van andere voorwaarden, van financiële activa, indexen of referentieportefeuilles, of vergelijkbare kenmerken hebben.

Berekening van de prestaties in het verleden van icbe's of abi's

- 2. De berekening van de cijfers van prestaties in het verleden is gebaseerd op de intrinsieke waarde van de icbe of abi en onder de aanname dat de uitkeerbare inkomsten van het fonds werden herbelegd.

Gebruik van "gesimuleerde" gegevens voor prestaties in het verleden voor icbe's of abi's

- 3. Een simulatie van het trackrecord op het gebied van prestaties in het verleden voor de periode waarin nog geen gegevens beschikbaar waren, is enkel in de volgende gevallen toegestaan, mits deze op een eerlijke, duidelijke en niet-misleidende wijze wordt angewend:
 - a) een nieuwe aandelenklasse van een bestaande icbe of abi of beleggingscompartiment mag haar prestaties simuleren met behulp van de prestaties van een andere klasse, mits beide klassen niet wezenlijk verschillen wat betreft hun deelneming in de activa van de icbe of abi;
 - b) een feeder-icbe of -abi mag haar prestaties simuleren met behulp van de prestaties van haar master-icbe of -abi, mits aan een van de volgende voorwaarden is voldaan:
 - i) de strategie en doelstellingen van de feeder-icbe of -abi staan haar niet toe andere activa aan te houden dan rechten van deelneming in de master-icbe of -abi en accessoir liquide middelen;

- ii) de kenmerken van de feeder-icbe of -abi verschillen niet wezenlijk van die van de master-icbe of -abi.

Berekening van prestaties in het verleden voor unit-linked verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten

- 4. De berekening van prestaties in het verleden als beschreven in punt 2 van deze bijlage is van overeenkomstige toepassing op unit-linked verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten. De berekening is consistent met hetzij de verklaring van het effect van de premie voor biometrisch risico, hetzij het kostengedeelte van de premie voor biometrisch risico op het rendement van de belegging als bedoeld in artikel 2, lid 4.

Presentatie van de prestaties in het verleden van icbe's of abi's

- 5. De informatie over de prestaties in het verleden van de icbe of abi wordt gepresenteerd in een staafdiagram waarin de prestaties van de icbe of abi van de laatste tien jaar zijn weergegeven. Het staafdiagram is groot genoeg om leesbaar te zijn.
- 6. Icbe's of abi's met prestaties van minder dan vijf volledige kalenderjaren maken gebruik van een presentatie die enkel de laatste vijf jaren bestrijkt.
- 7. Een jaar waarvoor er geen gegevens beschikbaar zijn, wordt blanco weergegeven zonder andere vermeldingen dan de datum.
- 8. Voor icbe's of abi's die nog niet beschikken over gegevens over prestaties voor een volledig kalenderjaar, wordt een verklaring opgenomen waarin wordt toegelicht dat er onvoldoende gegevens zijn om retailbeleggers een bruikbare aanwijzing van de prestaties in het verleden te verschaffen.
- 9. De lay-out van het staafdiagram wordt aangevuld met de volgende verklaringen, die duidelijk zichtbaar zijn:
 - a) een waarschuwing dat prestaties in het verleden weinig zeggen over

toekomstige prestaties, met de volgende vetgedrukte verklaring:

“Prestaties in het verleden zijn geen betrouwbare indicator voor toekomstige prestaties. De markten kunnen zich in de toekomst heel anders ontwikkelen.

Het kan u helpen om te beoordelen hoe het fonds in het verleden is beheerd”;

- b) een beschrijving waarin het getoonde wordt toegelicht en die boven het staafdiagram en in vetgedrukte letters wordt vermeld:

“Deze grafiek toont de prestaties van het fonds als percentage van het verlies of de winst per jaar gedurende de afgelopen [x] jaar.”;

- c) indien van toepassing, een productspecifieke waarschuwing overeenkomstig punt 15 van deze bijlage dat het verleden niet representatief is of, indien relevant, andere redenen met een maximum van 150 tekens in gewone taal;
- d) een korte toelichting in voorkomend geval welke kosten en vergoedingen al dan niet in aanmerking zijn genomen bij de berekening van de prestaties in het verleden. Dit geldt niet voor icbe's of abi's die geen instap- of uitstapkosten hebben. [Een voorbeeld van een beschrijving:

“De prestaties worden weergegeven na aftrek van lopende kosten. Eventuele instap- en uitstapkosten worden bij de berekening buiten beschouwing gelaten.”];

- e) een vermelding van het jaar waarin het fonds, het compartiment of de aandelenklasse is ontstaan;
- f) in voorkomend geval de vermelding van de valuta waarin de prestaties in het verleden zijn berekend.

10. De informatie bevat geen gegevens over prestaties in het verleden met

betrekking tot (een deel van) het lopende kalenderjaar.

Gebruik van een benchmark naast de prestaties in het verleden

11. Indien in het deel “Wat is dit voor een product?” van het essentiële-informatiedocument naar een benchmark wordt verwezen, wordt in het diagram naast elke staaf voor de prestaties in het verleden van de icbe of abi een staaf opgenomen die de resultaten van die benchmark weergeeft. Dit geldt zowel voor icbe's of abi's die een benchmark volgen als voor die welke aan de hand van een benchmark worden beheerd. Een icbe of abi wordt geacht aan de hand van een benchmark te worden beheerd, wanneer de benchmarkindex een rol speelt bij het beheer van de icbe of abi, bijvoorbeeld voor portefeuillesamenstelling en/of prestatiemaatstaven.
12. Voor icbe's of abi's die niet beschikken over gegevens over prestaties in het verleden voor de vereiste vijf of tien jaar, wordt de benchmark niet weergegeven voor de jaren waarin de icbe nog niet bestond.
13. Indien de icbe of abi aan de hand van een benchmark wordt beheerd als bedoeld in punt 11 van deze bijlage, worden de beschrijvingen in punt 9 van deze bijlage als volgt in vet lettertype aangevuld:

“Deze grafiek toont de prestaties van het fonds als percentage van het verlies of de winst per jaar gedurende de afgelopen [] jaar ten opzichte van zijn benchmark.

Het kan u helpen om te beoordelen hoe het fonds in het verleden is beheerd en het te vergelijken met de benchmark.”.

Presentatie van het staafdiagram

14. Het staafdiagram waarin de prestaties in het verleden worden gepresenteerd, voldoet aan de volgende criteria:
 - a) de schaal van de Y-as van het staafdiagram is lineair, niet logaritmisch;

- b) de schaal wordt aangepast aan de breedte van de afgebeelde staven en drukt de staven niet samen teneinde het niet moeilijker te maken rendementsschommelingen te onderscheiden;
- c) de X-as bevindt zich ter hoogte van het nulpercentage (resultaat van 0 %);
- d) bij elke staaf wordt het behaalde rendement in percentages vermeld;
- e) cijfers van prestaties in het verleden worden afgerond tot één cijfer achter de komma.

Effect en behandeling van materiële wijzigingen

- 15. Indien zich gedurende de periode die in het in de punten 5 tot en met 10 van deze bijlage bedoelde staafdiagram wordt weergegeven, een materiële wijziging voordoet in de doelstellingen en het beleggingsbeleid van de icbe of abi, worden de prestaties in het verleden van de icbe of abi die dateren van vóór die materiële wijziging toch nog in het diagram weergegeven.
- 16. De periode vóór de in punt 15 van deze bijlage bedoelde materiële wijziging wordt op het staafdiagram aangeduid met vermelding van een duidelijke waarschuwing dat deze prestaties tot stand zijn gekomen in omstandigheden die niet langer van toepassing zijn.

Gebruik van “gesimuleerde” gegevens voor prestaties in het verleden

- 17. In alle gevallen waarin de prestaties overeenkomstig punt 3 van deze bijlage zijn gesimuleerd, wordt duidelijk op het staafdiagram vermeld dat het om gesimuleerde prestaties gaat.
- 18. Een icbe of abi die haar rechtspositie wijzigt maar in dezelfde lidstaat blijft gevestigd, behoudt haar trackrecord op het gebied van prestaties in het verleden alleen wanneer de bevoegde autoriteit van die lidstaat redelijkerwijze oordeelt dat de wijziging van rechtspositie geen gevolgen heeft voor de prestaties van de icbe of abi.

19. In geval van een in artikel 2, lid 1, punt p), i) en iii), van Richtlijn 2009/65/EG bedoelde fusie worden enkel de prestaties in het verleden van de ontvangende icbe behouden.
20. Punt 19 van deze bijlage is van overeenkomstige toepassing op fusies van abi's.

Presentatie van de prestaties in het verleden van feeder-icbe's of -abi's

21. De voorstelling van het trackrecord op het gebied van prestaties in het verleden van feeder-icbe's of -abi's is specifiek voor de feeder-icbe of -abi en is geen reproductie van het trackrecord op het gebied van prestaties in het verleden van de master-icbe of -abi.
22. Punt 21 van deze bijlage is niet van toepassing wanneer:
 - a) de feeder-icbe of -abi de prestaties in het verleden van haar master-icbe of -abi voorstelt als benchmark, of
 - b) de feeder als feeder-icbe of -abi is gelanceerd op een latere datum dan de master-icbe of -abi, en indien de voorwaarden van punt 3 van deze bijlage zijn vervuld, en indien gesimuleerde prestaties worden getoond voor de jaren voordat de feeder bestond, op basis van de prestaties in het verleden van de master-icbe of -abi, of
 - c) indien de feeder-icbe een trackrecord op het gebied van prestaties in het verleden heeft dat dateert van vóór de datum waarop zij als feeder begon op te treden, in het staafdiagram voor de relevante jaren haar eigen trackrecord behouden blijft en de materiële wijziging overeenkomstig punt 16 van deze bijlage wordt aangeduid.

Presentatie van prestaties in het verleden van unit-linked verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten

23. De punten 5 tot en met 16 van deze bijlage zijn van overeenkomstige toepassing op unit-linked verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten. De presentatie is

consistent met hetzij de beschrijving van het effect van de premie voor biometrisch risico, hetzij het kostengedeelte van de premie voor biometrisch risico op het rendement van de belegging als bedoeld in artikel 2, lid 4.”
